

Domoljub

V Ljubljani 12. februarja 1941

Leto 54 • Štev. 7

Gibalo našega gibanja

V znanem celjskem govoru je minister dr. Franc Kulovec obravnaval za nas Slovence še vedno najbolj pereče notranje politično vprašanje: vprašanje slovenske avtonomije. Poudaril je, da imamo tako do Srbov kakor do Hrvatov pravilno razmerje. V Belgradu smo zmeraj videli prestolnico naše države, središče, kjer se odloča usoda naše domovine. Mi smo iskreno sodelovali pri politiki narodnega sporazuma, hočemo pa tudi, da se ta narodni sporazum izvede dosledno, to je, da bi tudi Slovenci dobili čimprej tako dolgo zeleno samoupravno slovensko banovino.

Cisto umevno je torej, da se moramo k temu vprašanju vedno znova in znova povračati. Zahteva po samoupravi ni le kakšen postranski cilj našega političnega programa, ki ga v kakih ugodnih okoliščinah lahko brez večje škode pozabimo in ga mirno zbrisemo iz spomina, marveč je bilo vedno in je gibalo našega političnega gibanja. Rekli bi torej, da je nekak notranji razlog vsega našega političnega prizadevanja. K temu bi morda kdo pripomnil, da prihajamo s temi zahtevami o nepravem času na dan. Toda, kar je bistvenega, je vedno aktualno, ni nikoli nesodobno, je torej vedno primerno. In samouprava slovenske banovine ni bistvena le za nas, temveč je enakega pomena tudi za ostalo državo.

Ko govorimo o slovenski samoupravi, ne moremo iti mimo zadržanja drugih strankarskih skupin. Dočim gredo naše zahteve za stvar samo, to je za dobrobit naše ožje domovine ter nimajo v cilju nikakih ozkih, strankarskih koristi, pa opazamo na drugi strani, da se takozvano napredno časopisje neprestano poganja le za neko koncentracijo vlade, ki bi omogočila njegovim zastopnikom delež v vladi. Tu je takoj razvidna temeljna razlika med obojnimi napori. Na ena strani borba za stvar, ki je zadeva celega naroda, ne le stranke, na drugi strani borba stranke, ki hoče doseči oblast za vsako ceno. Na eni strani je gibalo vsega gibanja slovenska samouprava, na drugi strani je cilj vsega prizadevanja moč stranke. Vidimo torej, kako silno potrebno je tisto priznanje pravilne razporeditve vrednot, pomirjenja in podreditve skupnemu narodnemu vodstvu, ki jih je zahteval dr. F. Kulovec v svojem celjskem govoru. Naše narodno življenje moramo urediti po lestvici vrednot, kjer bodo najvažnejše in skupne stvari na vrhu, zasebne in strankarske pa njim podrejene.

Ko se mi potegujemo za široko samoupravo Slovenije, nismo le prepričani, da je to v dobro vsega slovenskega naroda, ampak je v enakih meri tudi v korist celotne države. Saj

Odločitev v Afriki dozoreva

Na fronti v severni Afriki so si v zadnjih dneh z bliskovito naglico sledili dogodki, ki utegnejo imeti odločilen pomen za potek vojne v afriški puščavi. Angleške čete, kakor poročamo na drugem mestu, drve z nezmanjšano hitrostjo naprej v italijansko Tripolitanijo ter groze, da bodo končale italijanski odpor, še preden bo mogel maršal Graziani zbrati preostale čete v odločilno bitko z angleškimi vojnimi silami. Težko je vedeti, koliko ljudi ima maršal Graziani še sposobnih za borbo. Sklepati pa moramo, da so njegove sile precej oslabiljene, bodisi zaradi velikega števila ujetnikov, h katerim moramo še pršteti tudi precej mrtvih in ranjenih, bodisi, ker so umikajoče se italijanske čete izgubile veliko vojnega materiala ter zaradi tega ne morejo s tako učinkovitostjo kljubovati izvrstno oboroženim angleškim četam. Vendar kljub velikim angleškim uspehom, katerih važnost priznavajo tudi nemški listi, ne smemo prezreti dejstva, da so prišli Angleži zdaj so-

pet v puščavo brez vode in brez življenja, kjer je prodiranje združeno z velikimi napori, veliko lažja pa je italijanska obramba v Tripolitaniji, ki ima dovolj vode in dovolj živeža. Gotovo pa je, da bomo morda že v kratkem doživeli odločilne trenutke na severnoafriški fronti. Če se namreč Angležem posreči streti odpor preostalih čet Grazianijeve armade, je fronta v severni Afriki zaključena. Če bo pa maršal Graziani angleško prodiranje zaustavil, se bodo znašli Angleži v nevarnem položaju, ki jim utegne prineseti slabe posledice, kakor jih je svojčas prineslo tudi Italijanom, ko so prodrli globoko v egiptosko Libijo. Na boljšem pa so Angleži v toliko, ker so njihove napadalne čete motorizirane ter zaradi tega sposobne, da v kratkem času premagajo velike daljave. Dogodki prihodnjih dni nam bodo kmalu pokazali, v čigavo korist je dozorela fronta v severni Afriki. Prerokovati o končnem izidu pa je kljub nekaterim znakom dovolj težko

Te dni prihajajo zopet nove kanadske čete v Anglijo. Slika nam predstavlja kanadske fante, ki navdušeno pozdravljajo angleškega kralja Jurija

je osnovno načelo prave socialne filozofije, da država ne sme povzemati, si prilasčati ali celo uničevati tiste dejavnosti, ki so svojske nižjim združbam, in ki jih te lahko same opravljajo. Država, ki požira dejavnost nižjih

zdržb, bo kmalu pod prevelikim bremenom obnemogla. Nasprotno pa vlada tam, kjer je izvedeno tisto osnovno načelo o dopolnjevalni nalogi države, zadovoljstvo, mir in red, katere je končni cilj vsake državne skupnosti.

Velik Churchillov govor o vojni

V nedeljo zvečer je imel angleški ministrski predsednik Churchill daljši radijski nagovor na angleški imperij. V njem je v obširni obliki dal sliko o položaju angleškega imperija. Med drugim je dejal:

Drzna ofenziva v Afriki

V oktobru je Italija brez vsakega povoda začela z vojnimi operacijami proti Grčiji. Grčija se je hrabro branila in v tem boju oživila svetle spomine iz svoje davne zgodovine. Naša vzhodna armada, ki ji poveljujeta generala Wavell in Wilson, je takrat prišla v hud položaj. Kljub vsakodnevni nevarnosti nemškega vdora v Anglijo pa je angleška vlada odredila, da se pošljejo v Egipt velike okrepiteve na moštvo, municiji, tankih, topovih in letalih. Tako se je mogel začeti zmagoviti pohod, ki bo uničil italijanski imperij v Afriki. Tajnost teh priprav je bila lepo zavarovana. Vse priprave so bile skrbno prikrita. Naša vzhodna vojska se je dolgo pripravljala na proti-udar. Nato je prišel bliskoviti in skrajno tvegani udar skozi puščavo. Takoj po padcu Sidi Baranija je bilo vsakomur jasno, da je v nevarnosti ves vzhodni del Libije. Nasprotniku je bilo umikanje nemogoče. General Wavell je to takoj videl in ponavljal bliskovite udarce drugega za drugim. V 8 tednih je naša vzhodna armada prepotovala skoraj 800 km široko ozemlje in vsa italijanska vojska ki se je tukaj pripravljala na udar proti Egiptu in ki je štela 150.000 mož, je delno ujeta, delno pa drugače uničena. Vsa Cirenajka, ki je skoraj tako velika kakor Anglija, je v naši posesti in beduinska plemena, ki so bila 30 let pod nadoblastjo Italije, so sedaj osvobojena. Egipt in Sueški prekop sta s te strani zavarovana. Pristanišče Benghasi pa je zelo pomembno in bo v nadaljevanju vojne v vzhodnem delu Sredozemlja igralo še veliko vlogo v korist angleškega imperija.

Zahvala vojskovodjem

Nato je Churchill omenil vodilne generale, ki so si stekli zasluge. To so vrhovni poveljnik general Wavell, ki o njem pravi, da je mojstrski vojskovodja, nadalje njegov pomočnik general Wilson, ki ga imenuje preizkušenega taktika. Izkazal se je tudi poveljnik 13. armadnega zboru general O'Connor, poveljnik avstralske armade general Mackay in poveljnik oklepnih divizij general Craig, kateremu slednjemu je treba v glavnem pripisati zaslugo za tako bliskovito zavzetje Benghasija. Letalstvo in mornarica sta prav tako blesteli. Letalstvo pod poveljstvom maršala Longmorea, vojna mornarica pod poveljstvom admirala Cunninghama in podpoveljnika admirala Somervillea, katerega eskadra je v nedeljo zjutraj priplula pred italijansko vojno pristanišče Genova in ga dalje časa bombardirala z najtežjimi topovi. Anglija torej še obvlada morje.

Govoreč o drugih frontah vzhodne Afrike je Churchill dejal, da prodirajo imperialne čete na treh straneh v italijanski imperij. Namen je, Abesinijo osamiti, da ne bo z nikomur več imela kakšne zveze. Domačinske čete, ki so se dvignile k uporu proti gospodarju, ki so mu morale služiti 5 let, pomagajo pri tem poslu. 7

Nemci v Bolgariji

Kaj vse je pripravljala Nemčija v teh zimskih mesecih? Kakšne preizkušnje čakajo angleški narod? Na odgovor na ta vprašanja ne bo treba dolgo čakati. V kratkem bomo to videli. Pred nekaj meseci sta velesili osišča začeli z vojnimi operacijami proti Grčiji z albanskega ozemlja. Nato sta dosegli, da se je priključila Madžarska k osišču. Za njo je prišla tudi Romunija popolnoma pod nemški vpliv in na obalah Črnega morja stoji nemške čete in nemška letala. Tudi v Bolgarijo so prišle že prve nemške predstraže, ki napovedujejo bližajoči se prihod Nemčije v to deželo. Imamo namreč vtis, da je bolgarska vlada že pristala na to, da je več tisoč mož osebja nemškega letalstva že prišlo v Bolgarijo in tamkaj zasedlo vsa letališča, ki so odlej vsak hip že uporabna za nemška letala. Velike priprave za vkorakanje nemške vojske v Bolgarijo ali za njeno korakanje skozi Bolgarijo so že v teku. Morda se je prevoz nemških čet v tem trenutku že začel.

Spomnimo se, je rekel Churchill, kaj se je zgodilo v majniku 1940 v Belgiji in na Nizozemskem in kakšna usoda je doletela ta dva naroda zaradi tega, ker je belgijski kralj preprosto prosil za našo pomoč.

Če bi danes vsi balkanski narodi stali trdno stisnjeni drug k drugemu in se opirali na podporo Turčije in Anglije, bi poteklo mnogo mesecev, preden bi nemška vojska in nemško letalstvo moglo kaj opraviti na jugovzhodu Evrope. Nekaj bi bilo na vsak način mogoče doseči, če vzamemo v obzir pomoč, ki bi jo nudili Anglija in Amerika v orožju.

Amerika nam pomaga

Vračam se na položaj, ki nam dovoljuje, da z zaupanjem gledamo v našo moč in dolžnost, katero moramo izvršiti, pa bodi bodočnost še tako težka. Ko se oziramo na to, pa nam čez Atlantski ocean prihaja val simpatij in dobre volje in to nam bo prav gotovo dostojno pomagalo v tistem, o čemer se govori. Amerikanci in sicer najbolj izbrani med njimi, so nam prišli na pomoč, posamezniki so prišli, da bi nas obiskali in bi tako na licu mesta lahko ugotovili, kako bi nam Amerika mogla najboljše in najhitreje pomagati. Več tednov je bil v moji družbi Hopkins, posebni odposlanec predsednika Roosevelta, ki je bil zopet pred kratkim izbran, da vodi svoje vzvišene posle. Willkie, ki smo ga zelo pristržno sprejeli, je bil prvak velike ameriške republikanske stranke. Prepričan sem in lahko smo vsi prepričani, da bodo govorili resnico o vsem tem, kar so pri nas videli, drugega pa niti ne zahtevamo. Ostalo prepuščamo zaupanju in presoji predsednika Roosevelta, ameriškemu kongresu in ameriškemu ljudstvu.

Kje bo odločitev

Zanima nas ena stvar, je nadaljeval Churchill, in to je napad na našo Malto, ki je bil izveden pred 14 dnevi. Nemška letala s Sicilije so težko poškodovala našo novo letalonosilko »Illustrious« in ko se je ta vojna ladja umaknila v pristanišče na Malti, so jo še bolj silovito napadla z namenom, da bi jo uničila. Toda nemška letala so naletela na močan od-

por našega protiletalskega topništva in tak položaj se je nadaljeval dva do tri dni in je sovražnik od 150 letal, ki jih je uporabljal v borbi, izgubil v zraku 50, ostalih 40 pa je bilo uničenih na oporiščih, ki so v Italiji. Dasi je bila omenjena angleška letalonosilka hudo poškodovana, se nemška letala niso več pojavljala. Kar pa se tiče »Illustrious«, je bil ta v ladjedelnici na Malti toliko popravljen, da je lahko sam odplul v Aleksandrijo.

Manufakturna trgovina Janko Češnik

Ljubljana, Lingerjeva ulica 1

ima še vedno na zalogi v veliki izbiri volneno blago za ženske obleke in plašče, kamgarne za moške obleke, blago za črne sukne, belo blago za rjube in kapne, flanelaste rjube, prešite in volnene odeje, gradle za madrace, garniture i. t. d.

Konec koncev pa se bo ta vojna zaključila s tistim, kar se bo zgodilo na oceanu in s tistim, kar se bo zgodilo v zraku, zlasti pa s tistim, kar se bo zgodilo na našem otočju. Sedaj se zdi že popolnoma sigurno, da bosta ameriška vlada in ameriški narod storila vse, da bi nam poslala potrebno pomoč za zmago. V zadnji svetovni vojni je Amerika čez ocean poslala 2 milijona vojakov, toda sedanja vojna ni vojna med ogromnimi armadami, ki se postavljajo druga proti drugi, ampak je to vojna ogromnih množin granat. Nam niso prav nič potrebne kakšne pogumne armade, ki se ustanavljajo povsod v Ameriki. Niti v tem letu, niti v prihodnjem letu in sploh nikdar, kolikor lahko sam predvidevam, nam vsega tega ne bo treba, ampak so nam kar najbolj hitro potrebne čim večje količine vojnega gradiva, letal in orožja. Tukaj v Angliji nam je to potrebno in vse to mora priti.

Sedaj pa, da zmagamo ali umremo

Mi smo neprimerno močnejši kakor pa smo bili v juliju, avgustu in septembru lanskega leta. Naše brodoge je povečano, naši letalski oddelki so številni in v zraku smo sedaj mnogo močnejši kakor pa smo bili kdaj koli poprej, tako da nad Anglijo naša lovška letala odbijajo in sestreljujejo mnogo več sovražnih letal kakor pa v pretekli jeseni. Naša vojska je številnejša, gibnejša, bolj izveščana in bolj pripravljena kakor pa je bila v septembru preteklega leta. Popolnoma zaupamo v našega glavnega poveljnika generala Brookea, v naše generale, ki so sposobni in je bila njihova sposobnost že preizkušena in ki sedaj poveljujejo na raznih odsekih Anglije. Tisto pa, kar je najvažnejše pri vsem tem, je to, da svojo vero polagamo na svobodno in smiselno odločitev, da zmagamo ali umremo. Ta sklep preveva štiri milijone angleških vojakov, ki imajo v svojih rokah orožje za obrambo. To ni lahko vojaško delo zavzeti tak otok, kakor je naš, kakor je Anglija. To pa še tem bolj, ker se ne gospodari nad morji, ker se ne gospodari v zraku, poleg tega pa je treba računati na vse tisto, kar bo v Angliji čakalo na sovražnika. Potrebno je, da vas na vse to opozorim, najslabše pri vsem pa bi bilo počivanja.

Taborišče italijanskih ujetnikov v Grčiji. Ujetniki s skodelicami v roki čakajo na »kazanc

Nemci o afriški fronti

Marsikdo se čudi, da je na bojišču v severni Afriki italijanska armada tako rekoč brez moči proti angleški nilski armadi. V tem pogledu poudarja graška »Tagespost« sledeče:

Angleži so dokazali, da ima tank tudi v puščavski vojni prvo in odločilno vlogo, in sicer težki tanki, ki jih Italijani niso imeli. Angleški težki tanki so divjali s hitrostjo 60 km na uro. Svojih in nemških stirmoglavcev niso mogli postaviti v boj proti angleškim tankom, ker so Angleži napadali vedno sredi hudih puščavskih neviht, ki so popolnoma ovirale delovanje letal.

Angležem pa je pripomoglo do zmage

tudi težko topništvo. Italijanom se je zdelo nemogoče, da bi ga Angleži mogli preplejati skozi puščavo iz Egipta. In vendar se je to zgodilo. Bunkerji z 1 m premera pred Bardijo in Tobrukom so se rušili drug za drugim pod angleškimi granatami kalibra 38.1 cm. Topovi z angleških bojnih ladij so razbijali italijanske obalske trdnjave in obalske topove. Italijanske podmornice pa angleškim bojnim ladjam niso mogle do živega, ker je severna afriška obala plitva. Angleška zmaga — tako trdi »Tagespost«, torej ni posledica pomanjkanja junaštva pri Grazianijevih vojaki, temveč posledica velike premoči najsodobnejših angleških bojnih sredstev.

Taborišče italijanske vojske pri Asmari, kamer se v pospešeni naglici bližajo angleške motorizirane čete

Kitajske čete so zavrnilo japonski napad v pokrajini Honan v Sev. Kitajski; 20.000 japonskih vojakov mrtvih in ranjenih.

Za dvajset odstotkov se snižali cene kruha v Španiji, ker so Angleži dovolili uvoz pšenice iz Kanade.

74 milijard in 400 milijonov dolarjev so znašali narodni dohodki v Združenih državah za leto 1940.; so najvišji po letu 1930.

Nemški sunanji minister Ribbentrop napoveduje pristop Bolgarije k trozvezni Nemčija-Italija-Japonska.

Razdelitev Afrike

Po vestih iz Švice bo Afrika, ako Nemčija premaga Anglijo takole razdeljena: 1. Španija ohrani svoj dosedanji kos Maroka s Tangerjem, ki se mu priključi še dobršen del francoskega Maroka, ter Rio di Oro. Španija bi na ta način dobila svoj atlantski imperij. 2. Za Gibraltar bi stopil v veljavo poseben pravilnik. — 3. Portugalska bi ohranila svoje kolonije — Mosambique in Angola. 4. Francija ohrani ostali del Maroka in Alžir, ki sta potrebna za njeno gospodarsko življenje. 5. Južnoafriška Unija bo pod posebnimi pogoji ohranila svojo neodvisnost, toda bi bila znatno zmanjšana na svoje meje pred zadnjo svetovno vojno. 6. Italija bi dobila Tunizijo in Sudan, tako da bi bil njen imperij v Afriki od Libije do vzhodne Afrike med seboj povezan. 7. Za Egipt in njegovo nadaljnje trajanje bi bila postavljena nova pravila. 8. Za Sueški prekop, ki bi v glavnem prišel pod nadzorstvo Italije, bi bil ustanovljen poseben pravilnik v isti meri kakor za Gibraltar. 9. Ves ostali del Afrike bi prišel pod nadzorstvo Nemčije.

Abesinec in njegov sinček gresta v gore k četnikom, ki se bore proti Italijanom

Eden o Abesiniji

Zunanji minister Anthony Eden je pred dnevi v spodnjem domu na vprašanje, kakšne namene ima angleška vlada z Abesinijo, odgovoril naslednje: Vlada Njeg. Vel. bi pozdravila obnovljeno Abesinijo in že sedaj v polni meri priznava pravice cesarja Haile Selasija do abesinskega prestola. Cesar je sporočil angleški vladi, da bo potreboval pomoč od zunaj, kakor tudi vodstvo. Angleška vlada je tudi tega mišljenja in je že sedaj mnenja, da mora biti takšna pomoč in vodstvo v političnih in gospodarskih vprašanjih predmet mednarodnih sporazumov ob priliki podpisa mirovne pogodbe. Pri tej priliki angleška vlada ponavlja, da nima nobenih ozemeljskih teženj v Abesiniji. Toda vojaške operacije v Abesiniji bodo začasno zahtevale, da Anglija nudi svoje vojaško vodstvo in nadzorstvo. Toda vsi ti ukrepi bodo izvedeni sporazumno z abesinskim cesarjem ter se bodo nehali, kakor hitro bo položaj takšen, da bo to dopustil.

Pripravljaja se velikanski boj

S hitrimi koraki se bližamo pomladi. Ne moremo se ubraniti vtisa, da se bo spomladi uresničilo to, kar pravi star pregovor, da gredo spomladi kralji na vojsko. Če premo-trimo vse vojaške in diplomatske dogodke zadnjih tednov, moramo pač priti do sklepa, da se bo v zgodnjih pomladnih mesecih spro-til že dolgo pripravljene vojni stroj, ki bo prinesel nekaterim narodom veliko uposto-ženje in uničenje, če ne mogoče celo popolne smrti, drugim pa veliko zmago.

Nemčiji in Italiji se mudi

Nemčija in Italija bočeta na vsak način kmalu končati vojsko, da bosta potem šli k uvajanju novega reda v Evropi, če že ne na celem svetu. To velja v prvi vrsti za Nemčijo, ki zbira ogromne množine vojaštva in raznovrstnega orožja nekje na obalah Atlantskega oceana, od koder mislijo izvesti veliki udor v Anglijo. Po splošnem mnenju bi pričakovali, da bodo hiteli sedaj na pomoč svoji zaveznici Italiji, pa ni nič kaj posebnega slišati. Res je, da so poslali nekaj letal-cev z bombniki na Sicilijo in Libijo, a kaj posebnega pa ne more biti, ker Angleži, ne da bi bili kaj posebno ovirani, drviijo z veli-kansko naglico naprej ter so v zadnjem ted-nu zavzeli važna pristanišča v Severni Afriki, v prvi vrsti pa mesto in pristanišče Benghazi v Libiji, o katerem pravijo, da je ključ za italijanski imperij v Afriki. Škoda bi bilo razmetavati vojske in orožje po raznih bo-jiščih in s tem cepiti udarnost nemške vojske, ki jo čakajo pač večje naloge, kakor pa za-vreti angleško vojsko na postranskem bo-jišču. Treba je biti pripravljen na odločilni trenutek, ko bo kancler Hitler dal ukaz za napad.

Angleži pa zavlačujejo

Angleži imajo pa namen vojsko zavleči voliko časa, da bo ameriški parlament sprejel zakon, s katerim bo Angliji dovoljena brez-mejna pomoč neglede na to, ali bo Anglija

kaj plačala ali ne. V par dneh bo prav go-tovo sprejet ta zakon in potem bo začelo pri-hajati orožje v velikanskih količinah. Sicer pa prihaja že tudi sedaj in so ameriški težki tanki že uspešno nastopili na libijskem bo-jišču. Angleži nameravajo Italijo streti v Afriki, da bi s tem uničili italijanski imperij in s tem Italiji zadali občuten udarec ter uničili, kakor pravimo, vojaško moralo. Iz te-ga vidika moramo gledati in motriti prodira-nje angleške nilske armade v Libiji. Če se jim posreči zasesti Libijo, bodo imeli svojo afriško armado prosto in sam Bog ve, kam jo bodo nato poslali. Podobne namere in cilje ima tudi grško prodiranje in Albaniji, katere-ga podpirajo angleški bombniki. Na teh bo-jiščih gre predvsem za uničenje vojaške mo-rale. Če se Angležem to posreči, bodo pač mogli sebi zapisati velik uspeh.

Kar želijo Angleži doseči v Afriki, isto želijo Nemci doseči v Angliji sami. Vsi nem-ški poleti in bombardiranja važnih angleških mest, posebno pa Londona, imajo pač nam-en, da vlijejo angleški vojski, ki je priprav-ljena, da odbije nemški napad, malodušnost. Sicer pa moramo smatrati vse nemške napa-de samo kot pripravo na končni obračun. An-gleški letalci so postali v zadnjih dneh zelo delavni in se vrstijo kar naprej njihovi na-padi na pristanišča, o katerih sumijo, da so polna vojaštva in orožja, ki naj bi na do-ločen dan poseglo v boj. Tako smo mogli brati v preteklem tednu o velikih angleških napadih na pristanišča Boulogne, Dunker-que, Dieppe, Calais in Bordeaux. Vsi ti na-padi imajo namen, da napravijo zmešnjavo med nemško vojsko in jo čim dalje odvra-čajo od glavnega napada, da sami dobijo za-dostne količine orožja iz Amerike.

Trenja okrog Francije

Nemška diplomacija, ki dela vedno z vojsko roko v roki, skuša tudi po svoje po-gmaati. Pretekli teden se je bil zelo vroč boj med Nemčijo in Francijo. Nemčija zahteva od

Francije, da ji taista prepusti v uporabo svo-je vojno brodogradnjo, ki je še močno in pa ne-kaj pristanišč v Severni Afriki, da bi mogli prijeti Angleže na najbolj občutljivi točki. Iz časopisnih poročil moremo soditi, da se bije za sedaj srdit, a vendar še papirnati boj, ki se pa lahko kmalu sprevrže v krvavi boj. Francoski državni poglavar Petain je pač ok-lonljiv vojak in ne mara nič slišati o nem-ških zahtevah ter se vedno sklicuje na po-goje premirja med Francijo in Nemčijo. V teh pogojih pa ni nobenega določila, da mora Francija izročiti svoje brodogradnjo in odstopiti kakšna pristanišča. Verjetno je, da se Francija ne bo udala. V tem slučaju bo Nemčija najbrže zasedla svobodni del Fran-cije in sedanja francoska vlada bi se umak-nila v Afriko, kjer že gospodari Nemcem ne-prijazni general Weygand. Kaj bo sledilo iz tega, ne moremo vedeti. Verjetno pa je, da bodo vse francoske kolonije v Afriki in Aziji prestopile na angleško stran, prav posebno pa brodogradnjo. Težko je prerokovati, kako se bo ta zamotan vozal razvezal, ali mirnim potom, ali z orožjem.

Vojska v Libiji

Pretekli petek je angleška agencija Reu-ter sporočila radovednemu svetu, da so an-gleške čete vkorakale v pristaniško mesto Benghazi. V 48 urah so angleške motorizirane enote prešle skoraj 300 km dolgo pot iz Derne čez puščavo do Benghazija. Odičilno vlogo pri zasedbi Benghazija so igrali težki tanki, po večini ameriški izdelek. Napad na Benghazi je bil izveden z mojstrsko popol-nostjo. Ko je prišlo povelje vrhovnega povelj-nika generala Wavela za napad, je divjal po puščavi strašen peščeni vihar. Toda angleški tanki so se zakadili v vanj ter drli neprene-homa naprej. Angleži so napadli Benghazi od jugovzhoda, dočim so Italijani pripravljali obrambo na severu, tam, kjer pelje lepa obalna cesta. Na vzhodni strani Benghazija je nepreobhodno gorovje in Italijani so pač misli-li, da jim bo to gorovje nudilo veliko pomoč. Angleški tanki so se pa izognili teh gora, šli zadaj za njimi skozi puščavo, kjer ni bilo no-bene obrambe. Tanki so privozili že v mesto, dočim so čakali Italijani sovražnika na se-verovzhodni strani. Precej časa je trajalo, predno se je italijansko poveljstvo zavedlo, kaj se je zgodilo. Ko so spoznali prekanje-nost in zvitost angleške vojske, so se zavedli in začel se je hud pehotni in topniški odpor, podprt od tankovskih napadov. Toda bilo je že prepozno. Vsi napori italijanskih vojakov so bili zastoj. Pri tej priliki so Angleži uni-čili 60 sovražnih tankov. Nato je odpor pre-nehel in angleške čete so mirno vkorakale v Benghazi, katerega niso več branili, da bi varovali življenje civilnega prebivalstva. Uje-tih je bilo več generalov, med njimi tudi ju-naški branilec Bardije general Bergonzoli, mnogo višjih štabnih častnikov ter zaplenje-ne velike množine orožja in vojnega gradiva. Koliko je bilo ujetih italijanskih vojakov, pa pravijo poročila, da jih še niso prešteli. Od 15 divizij, kolikor jih je imel v začetku ve-like angleške ofenzive general Graziani na razpolago, je bilo do sedaj ujetih deset, ostan-e mu jih še pet, katere so pa seveda tudi zelo razrahljane in utrujene.

Zadnje vesti poročajo, da angleški tanki drviijo po avtomobilski cesti iz Benghazija kar naprej in da imajo Benghazi že skoraj 300 km za svojim hrbtom.

Italijanske proviantne čete v afriški puščavi.

KAJ JE NOVEGA

Pisatelj Finžgar 70 letnik

Dne 9. februarja je dopolnil 70. leto življenja znani slovenski pisatelj Franc Saleški Finžgar. Kdo ne pozna njegovega krasnega slovenskega romana »Pod svobodnim solncem« in kdo še ni bil navzoč pri uprizoritvi njegovih lepih iger pri »Divjem lovcu« in »Naše krvi«, itd. ...

Franc Saleški Finžgar je Slovenec od nog do glave, z vso svojo dušo in z vsem svojim srcem. Taki so tudi njegovi pisateljski proizvodi.

Naj Gospod Franca Sal. Finžgarja še nadalje podpira s svojim blagoslovom pri vseh njegovih prizadevanjih za pravo časno in večno srečo slovenskega naroda!

Osebne vesti

o Častni mešan Ljubljane je postal 7. t. m. slovenski pisatelj Fran Sal. Finžgar.

o Pravedni minister dr. Laza Markovič je odstopil. Za njegovega namestnika je imenovan dosedanji minister brez listnice dr. Mihajlo Konstantinovič.

Domače novice

d Za tiste, ki imajo še stare kovance. Opozarjamo vse prizadete, da poteče ta mesec skrajni rok za zamenjavo starega kovanega denarja, in sicer kovancev po 0.50, 1 in 2 din na dan 16. febr. 1941, srebrnikov po 10 din 28. februarja 1941. Pozivamo vse lastnike tega denarja, da ga v lastno korist zamenjajo pri blagajnah Narodne banke ali pri državnih finančnih ustanovah, in sicer: stare kovance po 0.50, 1 in 2 din zaključno do 16. februarja 1941, stare srebrnike po 10 din pa zaključno do 28. februarja 1941, ker po poteku imenovanj rokov imenovanega denarja ne bo mogoče več zamenjati. Pod blagajnami Narodne banke se razumejo tako blagajne centrale kakor bla-

gajne podružnice, pod drž. finančnimi ustanovami pa se razumejo vse državne ustanove, pri katerih se sprejemajo vplačila ali pa izvršujejo izplačila, kakor so n. pr. glavna drž. blagajna, davčne uprave, Poštna hranilnica, vse pošte itd.

d Zastopnike učiteljstva je pretekli teden sprejel prosvetni minister dr. Krek. Odposlanci so g. ministru opisali težak položaj v katerem se nahaja učiteljstvo zaradi neznosne druginje. G. prosvetni minister je obljubil svojo pomoč. Posebno hvaležno so vzeli odposlanci na znanje izjavo g. ministra, da hoče sodelovati v prosvetnih in šolskih zadevah z učiteljskim združenjem.

d Revijo »Dejanec«, ki jo urejuje prosluli profesor Kocbek in ki je napol krščanska, na pol marksistična ter strogo antiklerikalna, hvali na vse pretege »Delavska pravica«, glasilo slovenskih krščanskih socialistov, ter ga priporoča slovenskim delavcem. Resnica je pa: pisanje Kocbekovega »Dejanja« izjavo g. ministra, da hoče sodelovati v skimi koristmi, zato ga krščanskim delavcem odsvetujemo, kakor tudi odsvetujemo list za delavsko organizacijo, ki nekatoliško revijo hvali in priporoča. Slovenski delavci, okleinite se le svoje katoliške organizacije, Zveze združenih delavcev!

d JNS ni za pomirjenje v Sloveniji. V nedeljo, dne 9. februarja je imelo vodstvo slovenskega dela Zivkovičeve Jugoslovanske nacionalne stranke v Ljubljani svojo sejo, ki se je udeležilo kakih 140 zastopnikov iz cele Slovenije. Med drugimi so govorili in poročali na tej seji centralist dr. Grga Andjelinovič, ki je obravnaval tudi celjski govor dr. Kulovca, seveda odklonilno, dalje bivši jnsarski minister Ivan Pucelj, ki se je izjavil proti stališču, da naj nastopi v Sloveniji pomirjenje, ter končno bivši komunistični poslanski kandidat Milan Mravlje, urednik »Kmetijskega lista«, ki je zahteval za srgo premoženje cerkvenih ustanov itd. Vedno isti, vedno isto.

d Izvršilni odbor Zveze kmetijskih zbornic je zboroval 6. februarja v Belgradu. Na dnevnem redu je bil proračun kmetijskih zbornic za leto 1941-42. Dalje so pretresali vprašanje o finansiranju kmetijskih zbornic, o taksah za kmetijske posle, dalje o načrtu kmetijskega ministristva za pospeševanje kmetijstva, o ureditvi betonskih gnojšč, o občinskih gozdarjih in poljskih čuvajih ter o nujni spremembi lovskega zakona. Ljubljansko kmetijsko zbornico sta zastopala njen predsednik Martin Steblovnik in tajnik dr. Pergar.

d Najslabše plačani delavci v Sloveniji so pač oni na beltiškem veleposestvu, kjer zaslužijo po 330 din mesečno. Imajo večinoma mala, nezdrava stanovanja. Otroci spe navadno v hlevih. Delavke so ob svoji hrani in ob deseturnem delu plačane do 10 din na dan. »Berošič« (delavci) pričakujejo, da bodo z razlastitvijo beltiškega veleposestva, ki je v teku, zasijali tudi njim boljši čas.

d Ureditev delovnih razmer čevljarjskih pomočnikov v Tržiču. Dne 2. februarja so se vršila v kavarni Javornik v Tržiču dolga pogajanja, na katerih je bil dosežen sporazum v vseh spornih točkah. Skupno združenje obrt-

Kadar kupite

sredstvo proti bolečinam, prehladu ali hripi in zahtevate

ASPIRIN

pazite, da je vsak zavitek in vsaka posamezna Aspirin-tableta označena z »Bayer«-jevim križem.

Opisno reg. št. 5. br. 7107 od 22. marta 1940.

nikov je pristalo na sklenitev kolektivne pogodbe, ki je bila takoj podpisana, in sicer je bil sprejet celoten osnutek, kakor ga je predložila ZZZ. Zlasti je važno, da je v pogodbo vnesen tudi dodatek, da se pristopi k pogajanjem za dodatek druginjskih doklad, kakor hitro bi druginja narasla za 5 odstotkov.

d Brezpravno je delavstvo v tovarni »Strojilic« in »Vunateks« v Majšpergu. Tovarni ne manjka surovin in ima dovolj dela, saj zaposluje nad 800 delavcev. Svetujemo tovarni, naj nemudoma prekine dosedanji način postopanja z delavstvom in delavstvu, ki pošteno vrši svojo dolžnost, da, kar mu gre.

d V posnemanje po božiču. Vsi uradniki Glavne zveze srbskih kmetijskih zadrug so prejeli za božič — kakor poroča »Matica rada« po 70 kg moke, 25 kg masti, 10 kg riža, 15 kg fižola, gosko, trinajsto plačo in še 450 din kot druginjsko doklado.

d Povišanje plač ali aprovizacija. V »Slovenec« čitamo: Prizadevanje za povišanje prejemkov državnih uslužbencev je potrebna to da smatramo, da se mora to izvesti naravnost, ne pa indirektno. Kajti doslej smo imeli z indirektnimi akcijami slabe skušnjaje. Zdrudišništvo državnih uslužbencev je sicer veliko storilo v korist svojega članstva, ni pa v polni meri izpolnilo onega, kar je bil dejanski cilj, da bi nadoknadilo izpadek kupne moči drž. uslužbenca zaradi prenizkih plač. Boljša je direktna pot z zvišanjem prejemkov v isti višini.

d Jugoslavija je vsem narodom pravična. Časopis »Deutsches Volksblatt« (Novi Sad) je zapisal nekaj misli o prosvetno šolskih razmerah nemške manjšine v naši državi. V članku pravi, da so bila te dni spopolnjena učiteljska mesta na nemških manjšinskih oddelkih osnovnih šol. Potem pravi, da so v 33 občinah v severnih krajih nastavljeni nemški učitelji. Na zasebnem nemškem manjšinskem učiteljskem v Novem Vrbasu je končana velika matura. Iz te šole je prišlo 20 novih nemških učiteljev.

d Tudi Slovenija pride na vrsto. Uredba o prenosu posameznih skladov (fondov) iz več ministrstev na banovino Hrvaško je bila podpisana. Gre za tista ministrstva, s katerimi potrošja so bila posamezni posli prenešeni

na banovino Hrvaško takoj po podpisu sporazuma. Pri odmeri hrvaškega deleža so vzeli za merilo 29%, kolikor je v naši državi od vsega prebivalstva ljudi, ki bivajo na ozemlju banovine Hrvaške. Delitev skladov je bila izvedena po stanju iz 31. decembra 1939.

d Sprejem mladeničev v Inženirsko podčastniško šolo v starosti od 18 do 21 let in Vojno podkovsko šolo v starosti od 17 do 21 let. Rok za prijave je do 15. marca t. l. — Vsa tozadevna pojasnila dobite ustmeno ali pismeno: Koncesionirana pisarna Per Franc, kapetan v p., Ljubljana, Maistrova ulica 14. Za pismeni odgovor priložiti kolek ali znamiko za 10 din.

VINA dolenska, štajerska in sploh vseh vrst, kupite pri CENTRALNI VINARNI v Ljubljani.

d70 cm snega je zapadlo pretekli teden v Mariboru.

d 100 milijonov din posejila bo dobila pri Drž. Hipotekarni banki vardarska banovina za dvig kmetijstva, posebno vinogradništva, za izvozno klavnico, za živinorejo, pogozdovanje, prosvetne potrebe in razna javna dela.

d 23.396 litrov štajerskih vin smo izvozili iz Slovenije v Nemčijo v mesecu januarju.

d S senika je padel in si zlomil tilnik 80-letni Goleš Mihael v Hotunjah pri Ponikvi ob južni železnici.

d K zidu hiše je stisnil voz, naložen s hodi gospodarja Janeza Smalca iz Brež pri Ribnici. Revez je že po nekaj urah izdihnil.

d V Zagrebu je umrl 76-letni katoliški pisatelj in prijatelj Slovencev dr. Velimir Deželič. Naj počiva v miru!

d Novo obmorsko zdravilišče. V Kraljevici je znano zdravilišče za kožno in sklepno jetiko. Prostora pa ima samo za 100 bolnikov. Hrvatska banovina je sklenila dati toliko denarja na razpolago, da bodo zgradili popolnoma novo poslopje v neposredni bli-

žini starega zdravilišča, ki je bilo svoj čas hotel. Novo zdravilišče bo imelo, kakor pravi načrt, 400 postelj.

d Večerno branje časopisa rešilo družino smrti. To se je zgodilo v Zlaternici pri Slavonski Požegi. Kmet Karel Smoljanovič je bral zvečer časopis, med tem ko je vsa družina spala. Karel je nenadoma zaslišal nek šum in opazil, da se majojo zidovi njegove hiše. Zaslutil je nesrečo in brž zbudil otroke in ženo in z njim pobegnil na prosto. Uro nato pa je zahrumelo in hiša se je sesula. Pozneje so ugotovili, da je bila hiša slabo zidana in da se je zaradi obilne vlage zidovje razrahljalo.

d Stekel maček je ogrizel 27 ljudi v vasi Podujevo v Srbiji. Ogrizece so oddali v Pasteurjev zavod, kjer jih bodo cepili.

d Za postni in velikonočni čas najlepša in najprimernejša uprizoritev je Gregorinova pasijonska drama »V času obiskanja«. Knjiga se dobi v založbi Jugoslovanske knjigarne.

d Na 4 din na uro je določil ban dr. Šubašič minimalno mezdo za rudarje na ozemlju banovine Hrvaške.

d Angleški poslanik na našem dvoru Ronald Campbell je 3. februarja t. l. napravil svoj prvi službeni obisk v Ljubljani.

d V Belgradu je nenadno umrl zaradi pljučnice bolgarski poslanik na našem dvoru dr. Stojilov.

d Banski svet dravske banovine bo imel 17. februarja 1941 ob 10 dopoldne v Ljubljani zasedanje.

d »Slomškov dijaški dom« so 2. februarja otvorili v Mariboru. Dom je blagoslovil škof dr. Tomažič. Govorili so odposlanci raznih ustanov, med njimi tudi odposlanec Kmetске zveze Ludvik Puš iz Ljubljane.

d 100 milijonov dinarjev bo dobila Hrvatska iz fondov v ministrstvih, katerih poslasi so bili preneseni na banovino Hrvatsko.

d O dveletnici Cvetkovičeve vlade pišejo skoraj vsi večji evropski listi. Poudarjajo zasluge za rešitev srbsko-hrvatskega vpraša-

Izkoriščanje sovjetskih filmov za propagando

Tudi drugod, ne samo v Sloveniji, prikazujejo kinematografska podjetja sovjetske filme. Hrvatski »Katoliški list« poroča, kako obilno izkoriščajo zagrebški komunisti priliko, da ob takih filmih prirejajo bučne demonstracije za komunizem. Redno »nekdo« pokupi vse vstopnice v parterju. Kadar pride do kakih značilnih prizorov, začne publika gromovito ploskati. Ta način manifestiranja se stalno ponavlja. Stvarno so taki filmi šola komunistične propagande. — Tega seveda neče vedeti »Slovenska beseda«, glasilo bivšega ljubljanskega župana dr. Puc, ki se v zadnji številki silno ogreva za te filme, kljub temu, da hoče biti glasilo nacionalne skupine. Taka nacionalnost! Ali tudi to spada v sokolsko Petrovo petletko?

nja ter uspeh prizadevanj za ohranitev mira in dobrih odnosov s sosednimi državami.

d Pravila zveze madžarskih kulturnih društev je odobril ban donavske banovine.

d Štiri osebe so zaprlj v Slovenski Bistrid zaradi ponarejanja 500 dinarskih bankovcev.

d Naši Nemci bodo imeli lastno bolnišnico. Novosadska občina je odstopila Kulturbundu veliko stavbišče za zgraditev nemške bolnišnice. Kulturbund je ustanovil poseben oddelek za male otroke in več manjših zdravstvenih domov po deželi. Kulturbund dela tudi veliko za izobrazbo nemškega kmetijskega prebivalstva.

d 20 žitnih skladišč bo letos gotovih v naši državi. Vseh 20 novih skladišč bo imelo prostora za 80.000 vagonov vseh vrst žita. Največje bo v Petrogradu, ki bo imelo prostora za 14.000 vagonov.

d Dinamična patrona je eksplodirala v Zagrebu pred vhodom v žitnico angleškega kluba. Nekaj škode je na oknih in vratih. Hude poškodbe na obeh nogah je pri tem dobila inž. kemije Nada Schwarz. Zločincev še niso dobili.

Proti kašlju vam priporočamo izvrstni Remedia sirup. Dobiva se v vseh lekarnah. Zahtevajte izrecno samo domači preparat Remedia sirup, ki je kvalitetno prav tak kot dragi inozemski preparati. Za Slovenijo je poverjeno glavno zastopstvo poznani lekarni Bahovec v Ljubljani.

d Boj učitelja z volkom. Golorok se je boril z lačnim volkom mladi učitelj Vlado Kovačević iz vasi Sedlarca pri Gostivarju. Učitelj je stopal po cesti proti Gostivarju, ko se je nenadoma pripodil čez njive velik volk. Ko je učitelj uvidel, da drvi naravnost proti njemu, ga je počakal. Volk se je pognal proti njemu, toda učitelj se je pripognil in volk se je zakadil čezenj v sneg. Toda hip nato se je spet pognal, učitelj ga je zgrabil za vrat in stisnil. Toda mrcina se je s kremplji izvila in spet naskočila. Učitelj ga je spet ujel za ušesa in vrat in ga davil. Tedaj pa je mimo privozil vlak in volk se je tega ustrašil in pobegnil čez polje. Učitelj Kovačević je odnesel le nekaj večjih prask in raztrgano obleko, drugih hušjih posledic pa njegova trda borba z zverino ni imela. Sploh se v tistih krajih pogosto dogaja, da volkovi napadajo ljudi, k sreči pa so ljudje večinoma oboroženi in le redkaj nalete volkovi na golorokega človeka.

Važnost zbiranja odpadkov

Ni dolgo tega, ko so listi objavili vest, da bodo morale naše tvornice ribjih konserv ustaviti delo, ker ne morejo dobiti materiala za izdelovanje konserv. Če se to zgodi in verjetno se bo zgodilo, ne bodo zelo prizadeti samo naši ribiči in delavci v konservnih tovarnah, temveč tudi mi sami, ker bomo morali pogrešati ribje, a tudi druge conserve. Istočasno, ko slišimo, da je v nevarnosti naša konservna industrija, pa po vseh hišah Jugoslavije mečejo prazne škatle med smeti, kot da bi imeli teh surovin v izobilju. Ali je n. pr. res nemogoče predpisati, da dobi vsak novo konservo le, če prinese nazaj staro izpraznjeno konservno škatlico? Zelo mnogo tovarnam potrebnega materiala bi se moglo na ta način zbrati brez vseh težav. Tako pa se odpadki, ki so v današnjih časih draga surovina, ki se sploh nabaviti ne more, mečejo v smeti. Ali smo res tako bogati, da imečemo stran material, ki ga moramo plačevati v devizah in ga še ne dobimo?

In kaj se vse more doseči s takšnim zbiranjem materiala, naj navedemo za primer Švico.

V mestu Solothurnu s 15.000 prebivalci se je v enem mesecu nabralo: 7250 kg papirja, 550 kg kosti, 520 kg cunj, 1280 kg kon-

servnih škatlic, 800 kg kovin, 180 kilogramov črepinj, 12 kg kositrnih tub, 528 steklenic. Koliko več bi mogli nabrati v Ljubljani.

Kaj vse so nabrali šolski otroci v Švici? V nekaj dneh je nabrala samo ena socialna ustanova za vpklicane vojake 5000 kg staniola in 200 kg tub iz kositra. Otroci so imeli veselje z zbiranjem, ker so se mogli izkazati kot koristni državljani, spoznali so vrednost blaga in pri tem so še koristili celoti ter vpklicanim vojakom. Pri nas imamo šolsko mladino le za prazne parade. Ne znamo ceniti vrednosti blaga, ne znamo tudi ceniti vrednosti mladine.

Še zelo mnogo bi mogli navesti o uspešnosti švicarskega zbiranja odpadkov. Tako so n. pr. v Baslu zbrali toliko kuhinjskih odpadkov, da se je mogla v okolici mesta svinjereja znatno dvigniti. Na kaj takšnega pri nas niti ne mislimo, pa čeprav že čutimo, kako zelo nam manjka surovin.

Seveda pa je treba vsako zbiranje tudi dobro organizirati, da bodo zbiralci nagrajeni in da se bodo zbrani odpadki res dobro uporabili. Vse to so v mnogih državah že izvedli.

Zakaj ne bi tega izvedli tudi pri nas?

Dogodki v tednu

Pol milijona mož bo kmalu štela avstralska vojska, je izjavil predsednik avstralske vlade Menzies.

10.000 francoskih častnikov - ujetnikov biva sedaj v ujetniških lopah na velikem stadionu v Nürnbergu.

S smrtje bodo kaznovani v Romuniji vsi, ki se bodo kakorkoli pregrešili proti javni varnosti in koristim države.

>Razume se, da bomo smagali, je odgovorila te dni angleška kraljica na vprašanje žensk v nekem mestu.

Nad 15 milijard dinarjev na teden znašajo zadnje čase v Angliji izdatki za vojno.

Študentje so priredili v Rimu manifestacije proti angleškim poročilom, ki so bila trdila, da je prišlo v Italiji do nastopov proti vojni in proti Nemčiji.

Nemško poročilo trdi, da je bilo v zračnih bojih nad Rokavom 5. februarja sestreljenih 17 angleških letal.

Otroke izseljujejo iz Berlina proti vzhodu in jugu, se glasi vest iz Španije.

Papež bo poslal spomenico angleški in nemški vladi, naj pri medsebojnem letalskem vojskovanju upoštevata človečanske obzire.

Precej nemških pilotov je prišlo v Albanijo. Ker Nemčija ni v vojni z Grčijo, pravijo, da so prišli nemški častniki samo >proučavati položaj.

V Angliji je močna vojska, ki jo treba premagati, ne samo priti do nje, opominja lahkoverneže italijanski list >Oggic.

Molitve za rešitev Italije so bile ono nedeljo po cerkvah vse Italije.

Italijani sanikajo, da bi vršili priprave, za umik celokupne italijanske vojske iz Afrike.

35.000 tonske ladje >King George V.< bo Anglija najbrže odstopila Združenim državam za 20 ameriških rušilcev.

V Berlinu izjavljajo, da je odstop ministra Bagrjanova bolgarska notranja zadeva, vendar pa je Bagrjanov Nemčiji po volji.

Načelnika pariške policije Langerona so zaprli, ker je premalo preganjal pristaše generala de Gaullea.

Turčija oporeka, da bi ostala mirna, če bi nemške čete vkorakale v Bolgarsko.

Ameriški odposlanec Willkie je izjavil, da je nemškega pokolenja in nosi nemško ime, na kar je ponosen; storil bo pa vendar vse za zmago in svobodo Anglije.

Nad 2000 italijanskih vojakov je bilo do slej ujetih v Eritreji.

33 vodilnih italijanskih fašistov se je prijavilo za prostovoljsko službo v italijanski vojski v Albaniji.

Zopet so ošiveli zračni boji na angleško-nemškem bojišču.

500 kg težka bomba je zadela v bitki pri Siciliji angleško matično ladjo >Illustrious<. Takrat je bilo 80 angleških mornarjev ubitih in 20 letal uničenih.

Topove, ki mečejo več ko 60 km daleč granate, so začeli uporabljati Nemci ob Rokavskem prelivu.

Združene države Severne Amerike imajo 1251 velikih oceanskih parnikov in 437 manjših parobrodov.

150 kitajskih pilotov, ki so se izvežbali v Sovjetski Rusiji, je odpotovalo h Čangkaškovi armadi.

Italijanski prestolonaslednik je obiskal ranjence z raznih front v goriških in tržaških bolnišnicah.

20.000 lejev in 20 jutrov zemlje bo dobila vsaka rodbina pri zadnjih nemirih padlih romunskih vojakov.

Nemčija je zasegla dansko vojno brodogoj.

Zakon o vojni pomoči za Anglijo je ameriška poslanska zbornica sprejela.

Francoski zunanji minister Flandin je odstopil, admiral Darlan je postal zunanji minister in predsednik vlade.

Romunska vlada je sklenila vreči iz službe vse uradnike, ki se ne strinjajo z novim duhom.

Vsak bolgarski kmet, ki je član kakšne kmetijske zadruge, bo po 60. letu starosti prejemal okrog 5000 din pokojnine.

18.500 Italijanov se deslej ujeli Grki, poročajo uradno.

Nova divizija kanadskih vojakov je dospela v Anglijo.

Zoboboltnako odstrani

VERAMON.

Veramon se nadalje uporablja pri glavobolu, po preveč zavitem alkoholu, pri bolečinah ran in bolečinah menstruacije.

Zavrtki z 2 tabletama 3n z 10 ter 20 tabletami se doba v vseh lekarnah.

VERAMON

Oglaš. reg. pod št. Br. 21204 od št. XL 1938

Velik napad so poskusile 8. februarja italijanske čete na srednjem albanskem bojišču. Bile so odbite. Nad 1500 — največ mladih fašistov — je bilo pri tem mrtvih in ranjenih.

Angleške čete so zavzele mesto El Agheila, ki je že 300 km dalje od Bengazija. Predsednik republike Kube je dal ta dni nenaadno zapreti vse voditelje kubanske vojske in mornarice, ker so pripravljali vstajo.

Napad nemških bombnikov na angleške ladje, ki so prevažale italijanske vojne ujetnike, je zahteval med njimi mnogo žrtev, pišejo Angleži.

Bolgarija ne bo posegla v vojno, samo branila se bo, če bi jo kdorkoli napadel, je izjavil bolgarski zunanji minister Popov.

Zadnji francoski vojaki-ujetniki so se četrte dne vrnili iz Švice v nezasedeno Francijo.

12.000 ljudi se dale baje postreliti romunske oblasti zaradi zadnje vstaje; voditelj legionarjev Horia Sima pa je ušel iz Romunije.

Tri milijone slik maršala Petaina so v enem samem dnevu prodali v zasedenem Parizu.

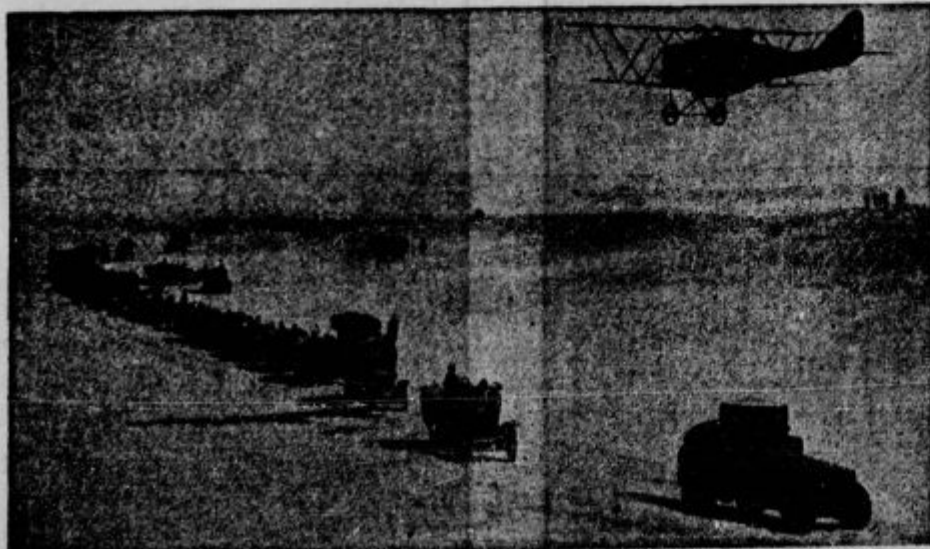
Posebne nagrade za svoje častnike iz vojske, ki izvajajo protinapade na Grke, je razpisalo italijansko vrhovno poveljstvo.

18.000 letal ima Nemčija pripravljeno za napad na Anglijo, piše angleško časopisje.

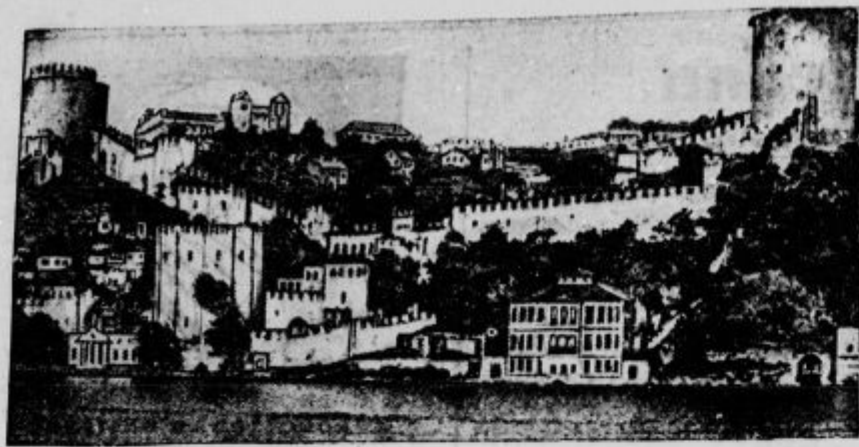
Angleži neprestano napredujejo na vseh afriških bojiščih.

4000 italijanskih ujetnikov so poslali v Južno Afriko, kjer bodo delali ceste, v čemur so Italijani resnični mojstri.

>Po vrnitvi v Ameriko bom steril vse, kar bom mogel, da pojde moja domovina Anglija na pomoč v njenem boju za svobodo, je izjavil pred vrnitvijo v Ameriko poslanec Willkie.

Takole drve motorisirane kolone vojaštva skoz puščave in presenčajo nasprotnika

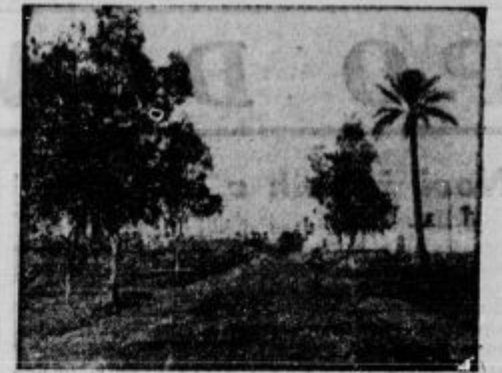
Utrjene morske ošine v Bosporju. Kdor jih ima v posesti, je velik gospod, kajti brez njegovega privoljenja ne more skoz ošine zapluti nobena ladja. Zdaj jih imajo v posesti Turki

Vaje angleških letalcev.

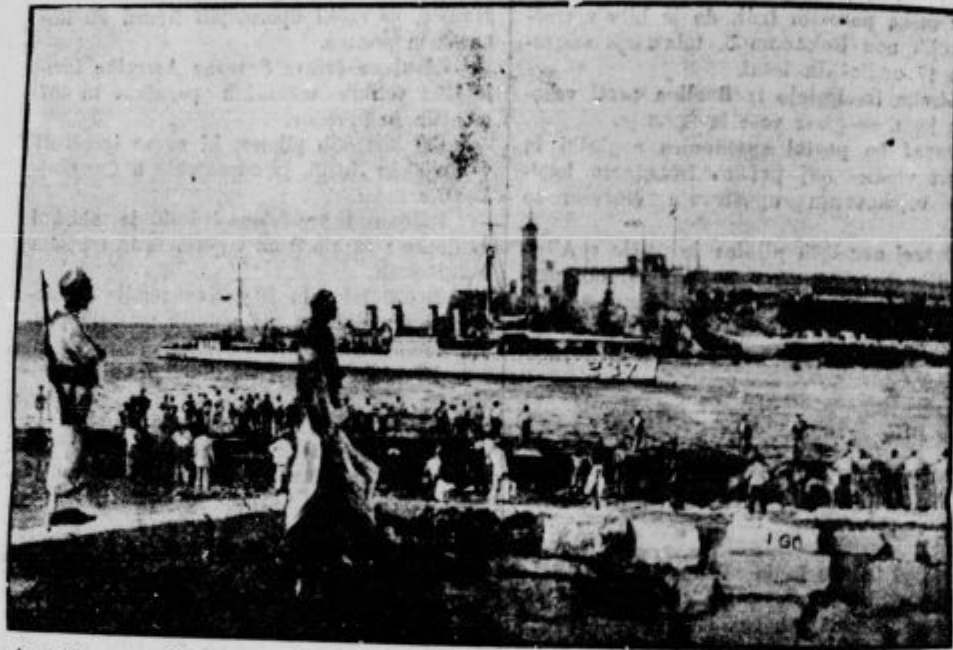
Bojni ples abesinskih četnikov, ki se bore v notranjosti Abesinije proti italijanski oblasti

Sivita cesta, ki pelje ob vsej obali italijanske Libije prav do egiptovske meje. Cesta slavi po svoji prvovrstnosti. Sedaj zelo dobro služi umikajočim se italijanskim četam, kakor tudi napredujočim angleškimi oddelkom

Menea, abesinska cesarica, ki na meji Abesinije čaka, kdaj jo bo poklical v notranjost cesar Haile Selasie. To bo takrat, ko se bo počutil že dovolj močnega

Ameriška vojna ladja v pristanišču Havani na otoku Kubi, kjer so žastniki uprizorili upor, pa jih je predsednik republike kmalu ukrotil

Lica v pristanišču Masavi v italijanski Eritreji, kamor skušajo prodreti angleške čete

Italijanski kamelarski oddelki. Kamela je še vedno vazno prometno sredstvo v puščavi.

Italijanska puščavska konjenica v Somaliji

Italijansko gorsko topništvo v Somaliji, kjer sedaj

jo južnoafriške angleške čete

Svetilnik pred genovskim pristaniščem, kj so ga pretekli teden Angleži z bojnih ladij bombardirali

Abesinski vojaki kopljejo strelske jarko pod nadzorstvom angleških častnikov

PO DOMOVINI

Novi župnik v Spitaliču

Preteklo nedeljo so dobili v Spitaliču novega župnika, g. Antona Pogačnika. Skoraj vsa župnija je bila zbrana pri kapelici, kjer so za pozdravnimi besedami motniškega gospoda župnika Rovtarja, novega župnika pozdravili: zastopnik občine, šole in raznih organizacij. Gospoda Pogačnika so med drugimi iz Ljubljane spremljali: stolni kanonik g. Vovk, univ. prof. g. dr. Lenčak; v Kamniku je prisedel v avto še dekan g. Rihar, ki je v prisrčnem govoru v cerkvi župljanom predstavil novega g. župnika. G. Pogačnika pa naj Bog blagoslovja in ga ohrani v tej župniji mnogo let!

Iz raznih krajev

Kočna pri Gerjah. Te dni je preteklo ravno dve leti, odkar je podružnica ZZD v Gerjah skupno z odborom jeseniškega okrožja začela akcijo, da se sezida prepotrebno postajališče na Kočni. V nedeljo 16. februarja se začno ustavljati vlaki na tem postajališču, dasiravno postajališče samo še ni popolnoma dogotovljeno. Prvi vlak, ki bo tam ustavil, je vlak, ki odhaja z Jesenic ob 14.22. Po prihodu tega vlaka na novo postajališče, bo svečana otvoritev istega. Naj se vse delavstvo tega slavja v čim večjem številu udeleži.

St. Vid pri Stični. Neizproсна smrt je ugrabila dne 6. februarja mater Angelo Verbič iz Glavice v starosti 70 let. Bila je v življenju prava krščanska mati, v pomoč vsakemu. Naj ji sveti večna luč! — Tukajšnje vasi St. Vid, St. Pavel, Zaboršt, Praproče so si s pomočjo občine nadele nalogo preurediti občinsko cesto II. reda St. Vid-Temenica v občinsko cesto I. reda. V ta namen so ustanovili gradbeni odbor, ki bo s pomočjo oblastnih izvedencev vodil delo. Mejaši parcel ob progi so večinoma prostovoljno in brezplačno odstopili zemljo za cesto. Odbor upa, da mu bodo tudi drugi, ki niso mejaši, a bodo imeli za tretjino bliže, v času dela priskočili na pomoč, bodisi z vožnjo materiala ali pa z brezplačnim delom.

Višnja gora. Vodna zadruga za osuševanje travnikov v Dednem dolu se je odločila, da bi osušila močvirnati del travnikov. Imamo že načrte in trasiran glavni jarek. Tudi gradbeno dovoljenje je že tu, samo nesrečnega denarja ni. Pomagajte. — V Rožlju je umrl Franc Erjavec, po domače »Jeromc.

Raka pri Krškem. V Cerju je odšla v večnost Jera Postreva. Večna ji luč! — Snežna odeja, ki še kar naprej pokriva naravo, bi zvala postati nevarna za obsejana polja v krajih, kjer prejšnji sneg ni skopnel.

Trebnje. V torek 5. februarja je umrl na Dol. Podborštu pri Trebnjem Janez Suštar v starosti 87 let. Zena mu je umrla pred 2 letoma in pol. Če bi rajna še živela, bi lani obhajala bierno poroko. Blagemu in značajnemu katoliškemu možu naj sveti večna luč! — Prejšnji teden je v bolnišnici usmiljenih sester v Novem mestu umrl 75 letni občinski ubožec Janez Lampe. Poznali so ga daleč na okrog. Ravno na dan svoje smrti je dobil ugodno rašitev prošnje za invalidnino, za katero se je dolga leta boril. Naj počiva v miru!

Sava pri Litiji. Dne 23. februarja t. l. bo naše društvo igralo ob 3 pop. dr. Krekovo igro »Tri sestre«. — Dne 4. februarja se je poročila članica DK Anica Potisek z žel uradnikom A. Gražarjem. Želimo ji obilo sreče v novem življenju, pa tudi drugim članicam, ki se kljub vojski v tako obilnem številu poročajo.

Skocjan pri Mokronogu. Lansko leto smo dobili v Skocjanu tudi telefon. Nedavno je bila telefonska naprava spopolnjena še s telefonsko govornico. — Poleg regulacije Radulje se vrši pri nas tudi regulacija potoka Pijavnika. Kr. banska uprava nam je obljubila, da bo pričela tudi z melioracijo travnikov ob njem. Potok Pijavnik je ob močnem deževju skupno z Raduljo poplavljal vse okoliške travnike. Skoro vsako leto je bilo seno in otava teh travnikov vsaj onemogućena ter tako škodljiva kot živinjska krma. — V zadnjem času je neizproсна

smrt ugrabila v naši fari kar tri Domoljubove naračnike. V Grmuljah sta umrla Franc Jerman, mlinar in žagar in Kovačič Katarina, na Cesenah pa Javoršek Jožef. Bodi pokojnim Bog milostljiv sodnik!

Rakitna. Dne 2. februarja smo videli v Prosvetnem domu Vombergarjevo dramo v 3 dejanjih »Vrnitev«. Dvorana je bila precej napolnjena, večina samih domačinov. Le korajžno naprej!

Račna z okolice. Sadjarsko društvo je imelo občni zbor, katerega se je udeležilo lepo število članov. Člani so se dogovorili, da bodo pospešili sadjarstvo in zasadili drevesa, ki uspevajo v našem kraju in katera propagira izvozna družba. Napravili sta se dve sušilnici. — Gasilno društvo v Račni je priredilo igro, ki je bila dobro obiskana. — Glopa gora je dobila novo šolo. Učne moči pa še nimamo. Otroci so brez pouka. — Potrebna bi bila le še dobra cesta, katero že čakamo leta in leta. — Kmečka zveza dobro dela.

Studentiče pri Medvodah. Tu je zaspala v Gospodu delavna verna, izvrstna krščanska žena Jera Omeje roj. Sink leta 1872. Na »Domoljub« je bila naročena veliko let, je izvrsten katoliški tednik nadvse rada brala in tudi drugim priporočala v naročitev. Zapuška moža in brata. Ohranili jo bomo v lepem spominu. Bog naj bo umrli ženi obilen plačnik. Pokoj njeni duši! Zalujočim ostalim naše sožalje!

Smartno v Rož. dol. Dne 2. februarja je obhajal 70 letnico svojega rojstva znani in priljubljeni trgovec in gostilničar Tratnik Blaž. Njegov najljubši prijatelj je »Domoljub«, saj ga obiskuje že dolgo vrsto let. Slavljencu želimo, da bi še dolgo let preživel v miru in zadovoljstvu!

St. Jernej na Dolenjskem. V gradu Draškovec je 3. t. m. umrla lastnica te graščine, gospa Trezn Matilda. Klub slabemu vremenu in zasneženi poti, se je pogreba udeležilo lepo število ljudi. Pokojna gospa je bila blagega srca in dobra do siromakov. — Katoliško prosvetno društvo pridno deluje. Na sveč-

nico je uprizorilo pretresljivo, z lepimi verskimi motivi prepletano igro »Njeja ni«. Igralci so dobro razdelili svoje vloge. Upamo, da bo prosvetno društvo ob prvi priliki igro ponovilo.

Dol pri Ljubljani. V nedeljo 16. februarja priredi tukajšnje Prosvetno društvo veseloigro s petjem »Svoje glave«. Pred igro bo zapel tudi pevski zbor par narodnih pesmi. Vsi prijatelji smeja in petja vljudno vabljeni!

Catež nad Zaplazom. V nedeljo 16. februarja bo igra »Pričarani ženine«. Vabimo k udeležbi!

Smartno pri Litiji. V Smartnem bomo imeli v deljo 23. febr. dva jubilejna občna zbora: Hranilnica in posojilnica bo praznovala svoj 40. Kmetijska pa druga pa 20-letni občni zbor. Drugi dan 24. febr. bodo obe jubilatki praznovali svoja jubileja po sledečem oporedu. Ob 8. bo sv. maša za vse umrle člani in prijatelji od blizu in daleč. Redna skupščina slavnostno zborovanje, na katerem bo poleg domačih govoril tudi g. ravnatelj Zadrugne zveze. Vabljeni član in prijatelj od blizu in daleč. Redna skupščina Kmetijske nabavne in prodajne zadruge bo v sredo 23. februarja ob pol 7. zjutraj v Zadrugni dvorani. Vaj zadrugniki, vabljeni!

Podgorje pri Kamniku. Pred božičem smo imeli občni zbor krajevne kmečke zveze. Iz članske knjige je razvidno, da smo skoraj vsi kmetje člani svoje stanovske organizacije. — Postavili smo spomenik v svetlovi vojni padlim vaščanom, tudi za nas zelo razburljivo električni dolg smo že skoraj odplačali. Zato izrekamo na tem mestu najlepšo zahvalo vsem kateri so pripomogli k plačilu dolga. — V okviru kmečke zveze smo si ustanovili samopomoč pri živini in smo imeli v preteklem letu čpet primerov, tako da smo plačali vsem prizadetjem okrog 2000 din. — Preteklo leto smo skupno z okr. odborom naročili za svoje člane tri vagona superofata po dobavi ceni, tako da smo prihranili svojim članom okrog 4000 din. — Na pobudo Kmečke zveze smo si ustanovili tudi prosvetno društvo. Imeli smo že tudi več prireditev, kakor igro »Testament«, Silvestrov večer in skakalne tekme. Zato le korajžno na delo, da bomo kmalu imeli tudi prosvetni dom.

St. Jurij pod Kumom. Knjižnica Prosvetnega društva se je zopet obnovila. Za malo izposojnino se dobe knjige vsako nedeljo po prvi in deset leti maši. Člani, poslužite se knjig zlasti sedaj v zimskem času! Preteklo nedeljo se je vršil ustanovni občni zbor Sadjarskega društva. Kot prvo nalogo si je društvo postavilo izdajanje sadne sušilnice. Ker je zadnji čas veliko povpraševanje po suhem sadju, bo to lahko postalo lep vir dohodkov. Določena je že za sušilnico podpora, če bodo še člani kaj prispevali, bo to leto sušilnica že lahko obratovala.

Sv. Križ pri Kostanjevici. Zupanstvo v naši občini je prevzel Uoetič Martin, posestnik na Vinjem vrhu. Želimo mu obilo uspeha! — Ono nedeljo so igrali fantje burko »Vsega je enkrat konec«. Za igre se pripravljajo tudi mladi, članice in pevci. Na sv. Jožefa bo telovadna akademija in poleti, če

Italijanske planinske čete nekje v obmejnih Alpah

Bog da, lep okrožni tabor. Občinski preiskovalni urad se prizadeva za nabavo koruze, ker so tudi kake mnogih posestnikov, ki imajo pravice do krušnih kart, zaradi poplave letos prazne. Kaj bodo jedli letos številni otroci revnih staršev, ki so brez denarja?

Čeljnica nad Blagovico. Lani smo z velikimi stroški in težkim delom sami brez vsake podpore dogradili novo šolo na prolejo prosvetne oblasti. Sedaj pa stoji ta šola prazna. Pritakujemo, da bo šolska oblast ukrenila, da bomo imeli čimprej zopet reden pouk.

Zagorje ob Savi. Rudniški staroupokojenci so po dolgih borbah dobili vsaj nekoliko zvišane pokojnine po zaslugi Delavske zbornice, ZZZ in uvidenosti banske uprave, ki je za te potrebne rezeve precej živovala. Za novopokojence pa je napovedano posebno zbravovanje. — Ururila je te dni v Toplicah ena najstarejših zagorskih žena Ivana Priznan v starosti čez devetdeset let. Naj počiva v miru!

Trata nad Skofjo Loko. V nedeljo, 2. febr. smo pokopali Janeza Justina iz Trate ob veliki udeležbi sosedov. Bil je pri svojem svaku na Dobrovi pri Ljubljani. Izravnaval je zemljo okrog hiše. Zmrzla zemlja se je utrgala, zavrtila tram, s katerim je bila podprta in tram ga je udaril po glavi, da je bil takoj nezavesten. Maziljen je bil s sv. oljem, nakar je izdihnil. Zapuščica družino 4 otrok. Bog naj mu bo milosten sodnik! — Ono nedeljo je predaval v društvenem domu dr. Čerčan o združništvu. — Banaka uprava je uveljavila naše prošnje za elektrifikacijo vasi Hotavlje, Gorenja in Dolenja Dobrava in Trata. Z deli bodo pričeli, ko zgine sneg.

Iz Sinjega vrha ob Kolpi. Po tukajšnjih krajih so delali pretčelo jesen divji prašiči veliko škodo. So se priklatali iz kočevskih gozdov na naša slabo rodovitna polja. Lovci so ustrelili štiri merjase, drugim pa niso mogli do živca, ker je ta everjad jako oprema. Tudi nekaj lisic in zajcev je padlo. — Poljški lov je bil prav pičel zaradi slabe letine na bukvah v teh obširnih gozdovih, ki so bili prejšnja leta jako dobičkanosni za to siromašno prebivalstvo. Znani so slovenski polharji iz Valvazorja in Jurčičevih spisov in tukajšnji polharji so izurjeni lovci, saj en sam polhar na leto polovi od 500 do 1000 polhov. V letih 1927 in 1928, ko so bile kožice po 10 din, so jih tukajšnji župljani, ki so vsi splošno lovili, pobili in ujeli na stotisoče. Ako javna oblast zaščiti polhe pri lovu in razmnoževanju, bo ta kraj zaslovel po svojih polnih sircih naše lepe Jugoslavije.

Na Ovsiahih pri Podnartu bo v petek, 14. febr. 1941, na sv. Valentina dan, vsakoletni veliki cerkveni shod. Zjutraj ob 7 bo prva sv. maša; druga ob 8. Nato bo pridiga ob pol 10, po pridigi pa zadnja sv. maša s cerkvenim darovanjem. Častilci in častilke sv. Valentina, ne zamudite lepe priložnosti!

Laško. Šolska kuhinja v Laškem prekrbri dnevno 135 otrokom kosilo. — Na svečnico je obiskal

Delavnost mladinske Kmečke zveze

(St. Janž na Dolenjskem)

Tukajšnja Mladinska kmečka zveza — odsek za lante — se v polni meri zaveda, da je ena glavnih nalog njene organizacije duševna in tehnična priprava kmečke mladine za kmečki poklic. Ko bi jih videli naše fante, s kakšnim navdušenjem se zbirajo tudi do 2. uri oddaljeni v snegu in mrazu ob zimskih večerih na redne tedenske sestanke! Na njih se v lepi domačnosti temeljito obravnava ne le od centrale predpisana tvarina, ampak tudi druga važna gospodarska in strokovna vprašanja.

Kot vsako leto, se tudi letos — to pot v večjem številu — pripravljajo na tekme, katerih predmet so letos buče in sončnice. Teoretična priprava je zelo skrbna. Navdušenje kaže, da bodo tekme tudi praktično vestno izvršene. Pod svojim praporom, ki je bil slovesno blagoslovljen pretkolo jesen, hoče MKZ zajeti vso kmečko mladino ter jo vzgojiti tako, da bo sposobna zvesto služiti Bogu, domovini in svoji rodni zemlji. — Enotno vodstvo naših mladinskih organizacij skrbi, da je vzgoja naše mladine vsestranska. Česar pa svojim bistvu ne more nuditi ena organizacija, to dopolnjuje druga. Zato enako dobro deluje tudi Fantovski odsek in Dekliški krožek. Prosvetno društvo pa s prirejanjem iger na novem, bogato opremljenem odru vrši pouk in zabavo tudi med drugimi stanovci.

Laško voditelj slovenskega naroda dr. Franc Kulovec, ki se je udeležil okrajne širše seje JRZ in MJRZ. Gospod minister je s tem posebno počastil laški okraj, saj je bil to njegov prvi obisk med narodom, odkar je voditelj slovenskega naroda. Hvala!

St. Rupert na Dolenjskem. Na Trsteniku je prejšnji teden umrl Martin Kolenc, ki je dočakal 91 let. Bil je naročnik Domoljuba ves čas, kar izhaja. Naj počiva v miru! — Akcija za zimoško pomoč lepo napreduje. Prosv. društvo je tudi v ta namen pripravilo dramo »Po desetih letih«, ki je dosegla poln uspeh. — Trgovine, ki so bile zadnji čas ob nedeljah in praznikih zaprte, so spet odprte. — Predpust ni ostal brez posledic. Zakonski jarem si je dosedaj naprtilo 12 parov. Da bi le ne bil pretežak!

Sv. Marjeta niše Ptuj. Tu pa tam se oglašajo španška, ki je letos precej trdovratna, da je treba celo zdravniške pomoči. — Pridni Forminci so začeli graditi novo cesto od novega pesniškega mostu v Zamošnjah proti Forminu. — Ožingerjev mlaj, ki ki se je potopil na novega leta dan pri brodu na

Dravi, počasi dvigajo iz vode. Reševalna dela otežuje sneg in precejšnja zima. Pomaga neki dan do 30 ljudi. Delo je zamudno, težavno, pa včasih tudi nevarno na globoki in deroči Dravi.

Catež pod Zaplazo. Naši krajevni činitelji so se začeli zavzemati za ustanovitev pošte na Catežu in sicer za okolici Catež in Primskovo. — Pretekli teden je šla učenka 2. razreda Eli Bregove iz šole. Med potjo je pa naletela na psa, ki je na sneženi gazi glodal kosti. Sneg je bil debel pol metra, radi česar se deklica ni mogla ogniti. Ko se je po gazi približala psu, je planil v njo, jo podrl na tla, in tako močno ogrizel po obrazu, da so jo morali odpeljati v bolnišnico.

Dragatuš. Regulacija Turuščice je lani vidno napredovala in voda že hitreje odteka. Gradnja železnice je napredovala že toliko, da v novih postajnih poslopih že stanujejo. Na našo srečo pa Sekcija pri kopanju vodnjaka ni prišla do vode, radi česar se je oprizela narča, da napelje vodovod iz studenca v Obrhu. To pa bo prineslo vodovod za obe vasi, Obrh in Dragatuš, na naše največje veselje.

Sv. Barbara v Halozah. Okrajni cestni odbor je dal cesto z muko sorati, da je vsaj po glavnih cestah promet mogoče s sanmi. — Ono nedeljo smo pokopali našega naročnika Ivana Arbeiterja iz Paradiža, ki je bil daleč poznan kot stavbenik mnogih lepih poslopij. Večni mir in pokoj!

St. Andraž pri Velenju. Na svečnico je bil zastanek posestnikov iz cele tukajšnje fare, kjer so razpravljali o električni napeljavi, ki naj bi se v naši fari izvršila. Dasi bodo tudi na naša ramena legla precejšnja bremena, so vendar posestniki izjavili, da so odločno za to, da se elektrifikacija čimprej izvrši.

Za kratek čas

Dve naziranj. Jože: »Draga ženka, če boš tako gospodinja, bova kmalu na beraški polici. Svoje izdatke boš morala omejiti. Špela: »Ali bi ne bilo bolje, če bi ti povečal svoje dohodke?«

Iz šole. Učitelj je postavil Jožka pred vrata. Njegov tovariš je prišel prepozno v šolo in ga začudeno vprašal: »Zakaj pa stojiš pred vrati?« »Nisem vedel koliko je dve in dve. Francek: »To je vendar štiri!« Jožek: »Motiš se! Jaz sem mu ponudil celo pet, pa še ni bil zadovoljen!«

Skrben oče. Mati: »Zakaj pretepaš otroka, saj ni ničesar hudega storil?« Oče: »Sama veš, da bo jutri prinesel šolsko izpričevalo. Ker me jutri ne bo doma, sem svojo očetovsko dolžnost storil že danes...«

JULES VERNE

GOSPODAR SVETA

Tu je bila samo ena rešitev mogoča: nemudoma spremeniti aparat v podmornico in poiskati mirno globino.

Robur je s trdimi potezami v obrazu, stal na palubi; pričakoval sem skorajšnjega poziva, naj se umaknem v kabino. Toda tega poziva ni bilo in tudi niso bile podvzete kake priprave za potapljanje aparata.

Divjih, plamtečih oči stoji kapitan, hladen in miren, kot da se hoče rogati razbesnelim elementom. Bil je zadnji čas, da se aparat potopi; toda zdelo se je, da se Robur za to ni hotel odločiti.

Ne, on je obdržal svojo oholost, kot človek, ki se v svojem brezmejnem ponosu smatra za vzvišenejšega nad vsem človeštvom.

In zdaj se vsujejo iz njegovih ust bogokletne besede, ki sem jih sredi groma in bučanja valov, mogel razumeti.

»Jaz... jaz... gospodar sveta... Bogu enak!... Bogu enak!«

Nato da znak, katerega njegova pomagata prav tako blazna, kot on, izvedeta brez oklevanja.

Razprostrivši krila se dvigne letični stroj, prav tako kot nad niagarskimi slapovi...

Avion leti skozi grom in strele v brezbožnem kljubovanju, vsak čas v nevarnosti, da ga strela zadene in uniči.

Robur ni svojega zadržanja prav nič spremenil. Z eno roko je držal za krmilo, z drugo pa regulator, turbine so se zavrtale v zrak, krila pa so udarjala z močjo, kot da se hočejo odlomiti.

Blaznež je podil aparat v najhujšo nevihto, kjer so električni ognjeni jeziki najgostejše udarjali iz oblaka v oblak, ter neprestano ponavljali bogokletni vzvik:

»Enak Bogu!... enak Bogu!»

Človek bi moral skočiti na tega blazneža in mu s silo preprečiti, da ne vozi naravnost v ognjeno z elektriko prenasičeno ozračje. Treba bi ga bilo prisiliti, da pod vodo počne rešitve.

V meni se vzbude vsi policijski instinkti in vsa moja strast izpolajevanja svoje dolžnosti... Bila je blaznost nad blaznostjo, da ne arretiram tega zločinca, ki je ves svet spravljaj v nevarnost a svojim peklenskim izu-

mom... Ah sem Strok, nadinšpektor zvezne policije, ali nisem?

Brez pomišljanja, kje da sem, in da so trije proti meni, tu nad razbesnelim morjem, zletim proti zadnjemu delu aviona, se vržem na Robura in z glasom, ki je prekril grom, zavpijem z vso močjo:

»V imenu zakona, jaz...«

V istem hipu se Epuvanta strese, kot ūa bi bila elektrizirana; aparat pogoden od strele, je s trusem začel padati.

Druga za drugo udarjajo strele v Epuvanto. Krila odlete, turbine odpadajo in razbiti trup ponosne Epuvante se zruši v morje mehiškega zaliva.

In v trenutku padanja so se še čule besede tega povsem znorelega »gospodarja sveta«, ki jih je z bogokletnim poudarkom kričal v grom:

»Enak Bogu!... Robur!... Enak Bogu!«

XVI

Še enkrat pri stari Greti

Ko sem se zopet osvestil, sem ležal v kabini ladje; okrog mene je bila zbrana gruča mornarjev, ki so me radovedno gledali.

Pri vzglavju je stal častnik, ki me je takoj začel izpraševati. Po malem se mi je vrčel spomin in mogel sem mu odgovarjati.

Naznani

n Prosvetno društvo v Sestrem uprizori v nedeljo 16. februarja ob pol 4 popoldne veseloigro »Čigane. Kdor bi se rad v predpustu pošteno nasmejaj, naj pride v nedeljo v Prosvetni dom. Igre ne bomo ponovili. Prav iskreno so vsi vabljeni.

n Mešanska korporacija v Kostanjevici je sklenila, da se bodo počeli s 18. februarjem redno ponavljali vsak torek v tednu tržni dnevi. V ta namen bodo postavljene pred cerkvijo svetega Miklavža stojnice.

n Dobrova pri Ljubljani. Prosvetno društvo priredi v nedeljo 16. februarja t. l. ob 3. pop. veseloigro »Striček milijonar«. Čisti dobiček je namenjen akciji za zimsko pomoč. Vabljeni.

n Št. Vid pri Stični. Prosvetno društvo priredi na pustno nedeljo 23. februarja t. l. ob 3 popoldne izvrstno burko: »Zmešnjava na zmešnjavoc. Ker je čisti dobiček namenjen za zimsko pomoč siromakom, pridite v obilnem številu, da podprete plemenito delo usmiljenjal!

n Prosvetno društvo na Catežu uprizori v nedeljo 16. februarja t. l. ob 3 popoldne v prosvetni dvorani komedijo v treh dejanjih »Pričarani žvanec«. Vabljeni vsi prijatelji židane volje in smeha!

n Št. Jurij pod Kumom. Prosvetno društvo v Št. Juriju pod Kumom uprizori dne 23. februarja, na pustno nedeljo po deseti maši veselo in zabavno igro »Rodoljub iz Amerike«. Ker so vse vloge v rokah dobrih igralcev; smo prepričani, da bo občinstvo zadovoljno. Vabljeni tudi iz sosednjih župnij!

n Stara Loka. Prosvetno društvo Stara Loka bo po daljšem odmoru v nedeljo 16. februarja ob 8 zvečer gostovalo v Društvenem domu v Skofji Loki s priljubljeno igro »Plavž«. Nastopili bodo priznani starološki igralci in pokazali, da volja za delo v njih še ni zamrla, čeprav so prostori lastnega Starološkega doma že več mesecev zasedeni in je vsako prosvetno delo onemogočeno. Pridite, da boste vedeli borbo slovenske krvi proti tujemu nasilju.

n Vinski sejem v Ljutomeru. Vabimo vse vinogradnike iz ljutomerskega, gornjeadgonskega in štrigovskega okoliša, da tudi letos razstavijo svoje vino na našem vinskem sejmu, ki ga priredimo v dvorani g. Zavratnika, dne 4. marca t. l. Prijave naj se pošljejo do 27. februarja, vzorci vina — po tri buteljke od vsa-

Nov ilustrirani tednik

„DRUŽINA“

razpisuje svojim naročnikom nagrade:

3 nagrade po 1000 din, 6 po 500 din, 18 po 200 din in 20 letošnjih naročnin „Mladike“

Pri nagradi boste upoštevani samo, če poravnate letošnjo naročnino 30 din vsa do 10. februarja 1941 Rok je kratek, pohitite! List se tiska na lepem papirju s slikami in je primeren za vezavo koncem leta. Format 24 x 31. Prva številka je že izšla, zahtevajte jo na ogled!

Uprava „DRUŽINE“, Celje, Cesta na grad št. 20

ke vrste — pa do 2. marca t. l. Prijave in vzorce prejema pisarna občine Ljutomer. Vzorci vina bodo ocenjeni dan pred razstavo. Otvoritev je ob 9 in traja razstava isti dan do 20. Vabimo tudi kupce in vse druge interese, da se osebno udeležijo tega privlačnega vinskega sejma. — Vinarska podružnica v Ljutomeru.

n Zelo uporaben preludijski album za orgle ali harmoniji se lahko nabavite v Jugoslovanski knjigarni. Obsega lepe melodije raznih slavni skladateljev. Ista sta I. in II. del, oba sta lepo vezana. I del preludijev ima 176, drugi pa 212 strani. Izdaja žepna. Vsak del stane 36 din in se naroča v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani. Toplo priporočamo.

Prosvetno društvo Frata nad škofjo Loko priredi v nedeljo 16. februarja t. l. veseloigro, namenjeno času, ko se obhajajo »ohcete«. — Pridite!

n Metlika. V nedeljo 16. februarja bo v dvorani »Hranilnice in posojilnice« v Metliki občni zbor krajevne organizacije JRZ. Začetek bo točno ob pol desetih.

n Družba sv. Rafaela obvešča vse naročnike »Izseljenskega vestnika«, da je morala z junijem lanskega leta začasno prekiniti izdajanje svojega lista, ker ga zaradi vojne v zapadnih evropskih državah ni mogla pošiljati v inozemstvo, kjer ima večino naročnikov. Takoj, ko se bodo razmere vsaj za malo uredile, bomo z izdajo zopet nadaljevali in skušali nadoknaditi tudi prejšnje številke. Naročnina, ki je že plačana, se bo štela vnaprej.

n Na Dobrovi pri Ljubljani bo v nedeljo 16. februarja ob 3 pop. v Prosvetnem domu uprizorjena veseloigra »Striček milijonar«. Čisti dobiček v pomoč revežem je namenjen odboru za zimsko pomoč. Vabimo, da se te privedite udeležite in pomagate po svojih močeh lajšati bedo, obenem pa si tudi sami napravite lep popoldan, ker igra vam bo nudila pravo predpustno veselje. Na svidenje torej vsi!

Abesinski oglednik na presi

Naročite takoj »Bogoljuba«!

Rabljeva roka

Angleško epikal J. Fletcher Ray.
Poslovenil Franc Poljanec.

Nenadoma je Izaak spregovoril: »Še eno reč je treba povedati; nismo Deteta molili samo mi ubogi pastirji, ampak tudi bogatini in modrijani. Prav na ta kraj so (dasi nekoliko dni po Detetovem rojstvu) prišli modri z vzhoda — učeni moše tam izza Evfrata, ki jih je k njemu pripeljala zvezda — morebiti prav tista zvezda, ki smo jo gledali v noči njegovega rojstva.

»Za nekaj časa so se nastanili pri Korneju Skopuhu; imeli so namreč veliko premoženja in mnogo kamel. Nekateri pravijo tudi, da je prav ta Kornej, ki ga dobro poznam, Detetovi Materi zapri vrata, dasi je bila tako trudna in noseča; saj je bil Jožef pač ubog mož. Tako so modri ostali v gostilni, medtem ko za njega, ki so ga prišli moliti, ni bilo prostora. Iz svojih zalog so mu prinesli mnogo bogastva in mu k nogam položili dragocene darove in veliko zlata.

»Zdaj pa,« je Izaak nadaljeval obrnjen proti gostilni — hlev smo bili namreč zapustili — pravijo, da si On ne spravlja zakladov zlata, niti kakršnega koli bogastva tega sveta, ko pravi, da je kameli laže iti skozi živankino uho kakor bogatincu priti v nebeško kraljestvo. Opominjal je, naj si nihče ne zbira zakladov na zemlji, ampak naj si zbira zaklad v nebesih, kjer ga nič ne uniči. Ne! Vrh vsakega tega je On sam bolj ubog kakor največji siromak. Denarja nima prav nič, hrano pa samo tako, kakor mu jo dajo siromaki.

Lisice imajo brloge, pravi, in tice pod nebom svoja gnezda, Sin človekov (tako se sam imenuje) pa nima, kamor bi glavo položil. — Danjel ga je sam videl, kako je spal na pobočju hriba.

Zdaj bom pa z vama ženskama posebej spregovoril; nočem, da bi kdo drug slišal. Nisem čisto brez dobrin tega sveta. Sedem in štideset let sem garal, imetja tudi nisem zapravil, ali si kakšne ženske za ženo poiskal. To, kar imam, sem skriv in ovčji staji in ne bo dolgo, pa ovčarstvo opustim in pojdem tega Jezusa iskat. Ljudje govore o meni kot o Izaaku Lakomniku, pa me ne poznajo. Vsak vinar mojega zaklada je za njega, ki sem ga kot Dete molil tam-le v hlevu.

Vse zapustim in pojdem za njim. Nikdar ne bo pogrešal hrane ali obleke. Nikdar več ne bo ležal na pobočju hriba. Nič več ne bo vedel za lakoto ali mrz ali siromaštvo. Léta me je žežalo in gnalo za njim; zdaj je čas.

Veliko let ga nisem videl razen v svojih sanjah. Nič nisem o njem slišal; pa vendar v srcu vem, da bo nekega dne vstal in Izraela vodil. In zdaj je vsa Galileja bla za njim. Tudi jaz pojdem in mu zopet padem k nogam... in ga bom molil. Ne poreče mi: ne! Saj je mehkega in milega srca. Za njim pojdem, kamorkoli gre. Podnevi bom poslušal njegovo milo besedo, ponoči ga bom pa stražil in pazil, da nič ne pride blizu, kar bi mu škodovalo. Hrano mu bom pripravil in mu noge umival, kadar bo truden. Jaz, pastir Izaak želim samo to, da sem pri njem; kamor on gre, da tudi jaz grem; čeprav do konca. In molil bom, da tudi v smrti ne bova ločena!

Ko sem ga poslušala sem malo mislila na to, kako naj bi se te besede spopolnile. Njemu so peli angeli; veliko let je sam živel na gričih. Kaj in kako ga je vezalo z njim, ki ga ni videl, nihče ne ve. Nekaj je bilo v njegovih

očeh, česar v nobenih drugih nisem videla. Morebiti je videl to, kar se je imelo že zgoditi. »Glejtel« je dejal, ko smo prišli blizu mesta, »sonce zahaja za grič; k čredi se moram vrniti.«

Nato me je pogledal in rekel: »Zena rimskega vojvode, če ta Nazarečan pride po tvoji poti, glej, da s seboj vzameš tudi sina, da ga on blagoslovi. On namreč otroke ljubi in pravi, da je takih nebeško kraljestvo. Po pravici ti povem, da to Dete, čigar rojstni kraj si danes gledala, da to Dete, rojeno iz Device, ni nihče drugi kakor Kristus — Sin Najvišjega. In to reč ti pripovedujem prav tako, kakor so mi pravili angeli.«

Kmalu smo stopili v mesto; in ko smo se poslovlili, je Herma poklical k sebi. »Sin moj,« je dejal, »ali hočeš tudi ti iti za Kristusom?«

»Seveda!« je dečko očvrnil ponosno. »Pojščem ga in vzamem meč in šlem, ki mi ju je bil Rufus naredil, in pojdem in njegove sovražnike pobijem.«

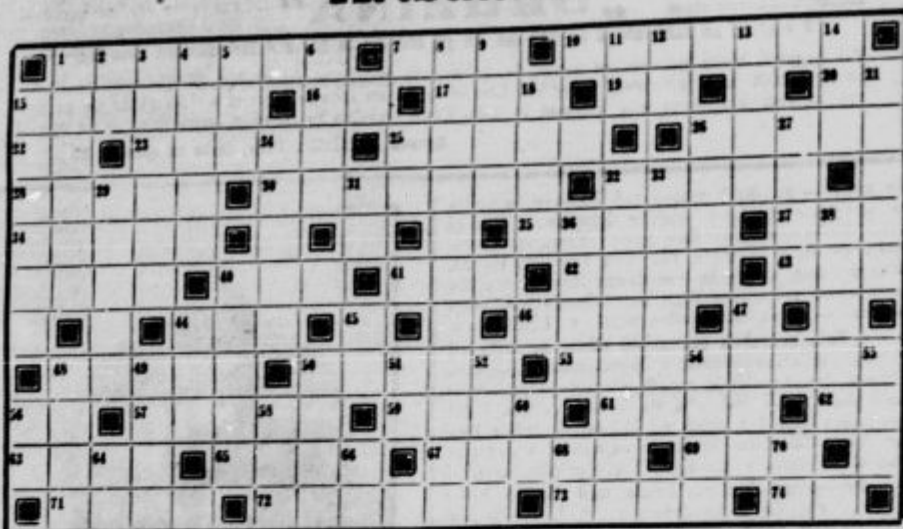
»Dobro si povedal, sin moj, takih je treba, kakor si ti; veliko jih je namreč, ki ga ne ljubijo.« — In položil je na dečka roke, ga blagoslovil in odšel.

Noč naju je prehitela, preden sva prišla do Rebekinega stanu; bila je vsa zmučena od vročine in truda čez dan, in vrh tega je bil njen čas prav blizu. Zjutraj ob petelinjem petju se ji je otrok rodil.

7. poglavje.

Naslednje dni sta se Rebeka in otrok zelo krepila; pa sem vendar še pri njima ostala. Nekega večera sva preč sončnim zahodom sedeli na strehi in se zopet menili o Nazarečanu. Rebeka me je prosila, naj ji berem kaj iz prekora Izaija, dokler je še sveto. Brala sem, dokler nisem prišla do tehle besedi: »Dete nam je rojeno in Sin sam je dan, in na njegovo

Križanka

Vodoravno: 1. Misijonska postaja v Bengaliji. — 7. Časovni vzrok. — 10. Slaba vozna pot. — 15. Špansko mesto. — 16. Učenje. — 17. Osoren. — 19. Glagolska oblika od biti, sem. — 20. Stara slovanska pijača. — 22. Ploskovna mera. — 23. Človek, ki varuje. — 25. Zdravilna rastlina. — 26. Sušilnica. — 28. Jed, ki jo jetniki uživajo. — 30. Caroben (tujka). — 32. Služabnik. — 34. Kar kritik poda. — 35. Mesec. — 37. Plačilo. — 39. Blagajna. — 40. Del voza. — 41. Osební zaimek. — 42. Pretepač. — 43. Naša pramati. — 44. Vprašalni zaimek. — 46. Oblika gozda ali travnika. — 48. Popotnik. — 50. Domača žival. — 53. Dodati. 56. Pravi, reče. — 57. Svetopisemska oseba. — 59. Če ne stoji... — 61. Oče, atek. — 62. Kraj pri Ljubljani. — 63. Svetopisemska oseba. — 65. Redovnica. — 67. Na zelniku raste. — 69. Glej tujka. — 71. Moško krstno ime in kraj pri Krimu. — 72. Krokavljak poľoben pišč. — 73. Gorovje v Rusiji. — 74. Prihodnji čas od glagola sem.

Navpično: 1. Bolgarska reka. — 2. Isto kot 20. vodoravno. — 3. Pokrajina med severno

in Srednjo Italijo. — 4. Žensko krstno ime. — 5. Nedoločen števec, nekaj. — 6. Prvo pri obedu. — 8. Kmečka organizacija. — 9. Kraj pri Ljubljani. — 11. Del voza. — 12. Vprašalna členica. — 13. Satan. — 14. Človek jih ima 32. — 15. Španska posest v Afriki. — 18. Drugo ime za Kitajsko. — 21. Igralno orodje. — 24. Glagolska oblika od imeti. — 25. Grška črka. — 26. Utrip (tujka). — 27. Ljubljanski pokopališče. — 29. Pogosto. — 31. Osební zaimek. — 32. Pišč-ujeda. — 33. Trata. — 36. Naplavina rek, pesek. — 38. Ovit. — 40. Mesto v Bolgariji. — 44. Klica. — 45. Isto kot 22 vodoravno. — 47. Rjave barve. — 48. Krajše žensko ime. — 49. Kar loči državo od države. — 50. Kraj Jezusovega prvega čudeža. — 51. Igralna karta. — 52. Angleška trdnjava ob Rdečem morju. — 54. Poziv (tujka). — 55. Jarem. — 56. Predlog. — 58. Veter. — 60. Španski člen. — 64. Vzdihi. — 66. Vzklik bolečine. — 68. Osební zaimek za dvojino. — 70. Predlog.

Ostre ukrepe za pobijanje gospodarske sabotaže je izdala romunska vlada.

Kam je šla voda iz puščave

Eden izmed najzanimivejših pojavov so podzemeljska vodovja v puščavah. Čeprav v puščavskih ozemljih običajno na površini ni stalnih vodnih tokov, ker je paš izhlapevanje močnejše od padavina, so odkrili v večjih globinah velike množine vode, ki je združena od kraja do kraja po naših občujočih razpok, sotesk in kanalov. Toda te vodne žile v puščavi so skrivnost, ki je še davno niso popolnoma razjasnili. V večini primerov si sicer lahko razložimo, odkod voda, ker so običajno v bližini gorovja, od katerih se pretaka v dolina. V Indiji pa so vendar pojavi, ki so tako čudni, da jim zemljeslovec še niso mogli do dna. Tako so v radiputanskih puščavah velike množine vode v kotlinah iz peščena pod površino. Od ta žile radiputanska puščavska mesta. Znanstveniki domnevajo, da priteka ta voda v mogočnem podzemeljskem toku od snežišč zelo oddaljene Himalaje.

Mlad prebrisanec. Mihec vpraša staro mamo, kaj pripravila mizo za obed: »Stara mama, kaj pa imate na nočnike?« »Zato, ker vas povečajo.« »Oh, mama, potem pa proč poglejte, ko boste same potico rezali.«

ZAHVALA

Podpisani Oven Josip, posestnik v Hrastovem dolu 20. obč. St. Vid pri Stični, se upravi »Domoljuba«, prav iskreno zahvaljujem za takojšnje izplačilo

požarne podpore v znesku 1000⁰⁰ din (tisoč din)

po krajevnem zastopniku g. Hren Francu, mizarju v St. Vidu pri Stični ob pritiski požara moje stanovanjske hiše, ki mi jo je požar uničil dne 15. januarja 1941.

»Domoljub« prav iskreno priporočam vsem, posebno pa še tistim, ki ga danes še nimajo. On je najboljši tednik, učitelj in svetovalec v nesreči, pa zopet prvi, ki nudi nesrečnikom pomoč.

V Hrastovem dolu pri Stični, dne 19. I. 1941.

Oven Josip

ramo pride vladarstvo, in njegovo ime se bo imenovalo: Čudoviti, Svetovalec, Bog, Mogočni, Oče prihodnjega veka, Knez miru.«

»O Suzana,« je rekla, »Suzana, mojega srca prijateljica, želim, da bi ga tudi ti videla! Vem, da si ta leta molila, da bi vstal, in prav zdaj je med nami. Bog obvaruj, da bi bila tudi ti med njimi, ki ga ne poznajo.«

»Toda, Rebeka,« sem odvrnila, ali ta Kristus more biti ta, ki ga je Bog izvolil? Slišim namreč, da ga ti, ki imajo oblast, ne priznajo, ampak da o njem govorijo kakor o človeku, ki ljudstvo zapeljuje; človek, ki uči kriv nauk. Ali more ta biti tisti Mogočni, ki o njem govori Izaija?«

Rebeka mi ni nič odgovorila; prevzelo me je veliko hrepenenje, in nisem mogla ostati pri miru. Vstala sem in šla proti njej, ji položila roke na rame in ji še enkrat rekla:

»Rebeka,« tako sem ji dejala. »Rebeka, prosim te, nikar me ne varaj! Ali zares veruješ in v srcu veš, da je prav ta Jezus iz Nazareta on, božji Zveličar, ki so o njem govorili Mojzes in preroki?«

Rebeka si je otroka pritisnila na prsi in odgovorila: »Tako gotovo, kakor se je to dete ročilo iz mojega telesa in je meso od mojega mesa, kost od moje kosti, kri od moje krvi, tako gotovo je Dete, ki se je rodilo tam-le v hlevu, pravi Zveličar od Boga. In prav to Dete je zdaj kot mož v Galileji in ljudje ga imenujejo Jezus iz Nazareta.«

Nenadoma se je utrujena zgrutila in mi pomignila, naj pridem k njej, in mi je na uho takole govorila: »Jutri pojdeš v hišo moje matere Joane, ki ti bo o tem možu več povedala. Zdaj te pa prosim, pomagaj mi, zakaj trudna sem.«

In odšli sva v hišo.

Drugi dan se je pa godilo prav tako, kakor je Rebeka napovedala. Šla sem k Joani, prav na njen dom, ki leži blizu tužnih vrat. Precej

let je že preteklo, odkar sem to Joano zadnjič videla, in še takrat sem jo le malo poznala. Zdaj so jo leta močno potrla, oko ji je bilo pa še vedno jasno in izredno bistro. Sedela je pod smokvinim drevesom, roke je imela pred seboj prekrizane. Tako je bila mirna, da sem mislila, da spi. Ko je moja senca legla nanjo, je dvignila oči in rekla: »Zena, kdo si?« glas ji je bil pokojen in kakor da pripada iz velike dalje. »Kdo si in kaj iščeš?«

»Suzana sem, žena Rimljana Scipiona, in prihajam od tvoje hčere Rebekke. Pošilja ti pozdrave v nežni ljubezni in te prosi, da sprejmeš od nje tele olive in tale meh vina, ki ga je sama zate pripravila.«

»Jeruzaleščanka Suzana, mir s teboje in potrkala je s palico na vrč, in prišla je služkinja Dekletu je ukazala, naj zajame vode in mi umije noge, predme pa postavi smokey in kruha in vina.«

»Sta Rebeka in otrok zdrava?« me je vprašala, in nekaj časa sva govorili o njima. Ko sva se odteščali, sem ji odprla srce in spregovorila o rečeh, ki sem jih slišala od Rebekke o tem Jezusu; in kako da ne vem, kaj naj v srcu verjamem; in povedala sem ji, da se na vso moč bojim za svojega moža Scipiona.

Ona je medtem čisto mirno sedela, njene kakor golobice ljubeznive in sočutne oči so bile uprte v moj obraz in vsa strah je izginil, in želela sem samo poslušati, ko je govorila o njem, ki ga je ljubila.

»Suzana, hči moja,« je rekla nazadnje, »poslušaj me. Léta me zdaj zelo težé; njim, ki se bližajo grobu, sedj na ustnih resuica, in Boga se boje. Ne hotela bi te goljufati, otrok moj. Jaz sem svoja leta veliko videla, Mnogo človeških otrok sem pomagala spraviti na ta svet. Mnogo oči sem zatisnila in mrzlih trupel sem mazila; in jaz, prav jaz moram brž oditi. Zato bom govorila.«

»Pripovedujem ti tele reči, katerih nisem pravila nikomur razen Rebeki in pastirju Izaku. Vendar je pa prav, da še kdo drug zve; in srce mi je bilo čudno ganjeno, ko sem te gledala in te slišala govoriti o njem. Zato te prosim, nagni mi svoje uho.«

»Na večer je bilo, in sedela sem prav tam, kjer ti sediš, ko je nekdo zelo v skrbeh prišel proti hiši in prašal, ali bi mogel z menoj govoriti. Nosil je robato volneno obleko iz rjavega sukna, okoli pasu pa pas. V roki je držal krepko palico. Podoba je bila, da je prišel od daleč. V duhu je bil zelo vznemirjen.«

»Mir s teboj,« je dejal. »Ali si ti Joana, ki je nekaj živela v Nazaretu, zvedena, kako je treba streči ženam?«

»Kajpada, prav tako je, kakor praviš, sem mu odvrnila. »Joana sem, in ti, če mi oči ne kažejo narobe, si tesar Jožef.«

»Seveda sem, pa tvoje spretnosti zelo potrebujem za njo, ki je z menoj.«

Nato mi je pripovedoval, kako je prišel v Betlehem z Marijo, svojo ženo zaročeno, in ker je bila gostilna vsa polna ljudi, sta se pač morala naseliti v hlevu. Kakih pet dni sta z doma v Nazaretu potovala skozi Galilejo proti jugu.

Ah, Suzana, tiste dni sem bila močna in delavna, zato sem takoj vstala, saj mi je Jožef povedal, da Marija pričakuje rojstvo otroka. Rekla sem mu, naj se vrne tja k njej, sama sem pa medtem vzela čistega platna, vrč za vodo, brane in takih reči, ki so se mi zdele potrebne, in odhitela za njim. Šla sem skozi veliko gnečo ljudstva, zakaj tisto noč je bilo v Betlehemu veliko nemira; bil je namreč čas popisovanja. Množice mož in žena so se privalile karavane, konji, osli in kamele so se nastanile zraven pota, njih utrujeni vodniki so od potovanja utrujeni pospali.

[Nadaljevanje prihodnjé.]

Peter Laval, bivši francoski minister, ki ga je maršal Petain odstaveil, pa se hoče zdaj na vrst paša vrniti spet v vlado. Pravi, da je zastopnik Nemcem in Italijanom prijazne politike

Oporoka v metli

V italijanskem Palermu je umrl vinski trgovec Danielli, ki je skrnil svojo oporoko v metličku. Po naključju pa so jo našli. Danielli ni kaj dobro živel s svojimi sorodniki. Bil je zelo skopuški in ravno ta njegova lastnost je bila večino vzrok za prepire. Slednjič je bilo možakarju že kar preveč tega neprestanega prepira, pa se je sklenil maščevati svojcem. Iz najdenišnice je vzel k sebi majhno sirotico, ki naj bi skrbela za red in snago v hiši. Deklica je bila prav pridna in se je lotila vsakega dela. Daniellovi sorodniki pa so stremeli za tem, da bi posinovi katerega njihovih otrok. Pred časom pa se je moral dati vinski trgovec operirati. Zdravniki so obupali nad njegovim zdravjem in so sporočili njegovim sorodnikom, da ni več upanja na okrevanje. Na smrtni postelji je Danielli vse zapustil svojim, mali najdenki pa je zapustil vso premoženino v hiši. Po njegovi smrti pa so sorodniki preiskali vso hišo in komaj našli tri sto lir. Deklica je morala zapustiti hišo. Vzela je s seboj vso staro ropotijo, med njo je bila tudi stara metla. Ker pa ni imela nobenega denarja, je šla k starinarju, da bi vse to prodala. Ko je starinar pregledoval staro metličko, je opazil v njem majhno luknjico in ko je izvlekel nekaj papir, je ugotovil, da ni ta papir nič drugega kakor oporoka. Naslovljena je bila na najdenko in v njej ji zapušča 5 milijonov lir. Sorodniki so hoteli s sodnijo preprečiti izplačilo toliko denarja. Vse pritožbe pa niso nič zalegle.

Lisičja koža. Cena: »Mar misliš, da bom vse življenje nosila to oguljeno lisičjo kožo?« Mož: »Lisičica pa jo je in se ni nič pritoževala.«

Zjutraj...

zlasti pa
v
zvečer

Sargov

KALODONT

proti zobnemu
kamnu

NAZNANILA

in Prosvetno društvo v Hrastju pri Kranju priredi za predpustno veselje v nedeljo, 16. t. m., ob 3 popoldne veseloigro »Trije tički«. Sledita dva baljava prizora in dva kupleta. Vmes pa nam bodo zapeli tudi »fante na vasi«. Vse prijatelje našega društva in poštenega veselja vabimo, naj ne zamudijo te prireditve s tako bogatim sporedom.

in Sv. Frančišek Ks. Fantovski odsek uprizarji v nedeljo, dne 16. februarja ob pol treh popoldne v Prosvetnem domu kmečko veseloigro v štirih dejanjih »Micki bo treba moža«. Vljudno vabljeni!

Jablin surogat

za izdelavo umetne domače pijače je odličen in cenen nadomestek za pravi jabolčnik ter stane zavitek za 50 litrov din 30[—], po pošti din 42[—], 2 zavitka po pošti din 78[—], 3 zavitki po pošti din 110[—]. Prodaja Drogerija Emona

Ivan Kanc, Ljubljana-Nebotičnik

PROFAGANDA S.D.

Pri kašlju

REMEDIA

Guajacol

SIRUP

v temle originalnem zavoju

DOHVA SE V VSEH APOTEKAH

Glavno zastopstvo na Slovenijo:

APOTEKA BAHOVEC, LJUBLJANA

REC 2 B-1112-11-11-11

V voku žuželk

Angleški naravoslovec L. Howard je nekoč dejal, da »živimo v veku žuželk«. Znanstvena dogajanja zadnjih dob v resnici potrjujejo ta šarek angleškega učenjaka, ki je tudi na glas kot dober poznavalec žuželk. Da so žuželke zares neke vrste »življenjska velesila« na svetu, izhaja že iz tega, da so najmočnejše zastopane v vsem živalstvu. Računajo, da je vseh živalskih vrst na 920.000, med temi pa 750.000 vrst žuželk! Toda delež žuželk bo najbrž še preizkorno odmerjen, ker ni še raziskano vse kraljestvo žuželk, ki je silno skrivnostno in se selo izmika opazovanju.

Nekateri znanstveniki pravijo, da je treba računati, da se po zemlji plazi in spreletava do enega milijona vrst žuželk. Sesalcev pa je 15.000 vrst, rib 20.000 vrst in ptičev 28.000 vrst. Da so žuželke tako mogočna veja v stvarstvu, se imajo pač zahvaliti temu, da se silno hitro množe. Muha, ki poleti tako nedolžno brni po sobi, ima v nekaj mesecih 720 milijonov potomcev. Rastlinska uš, ki tehtata komaj 1 miligram, se more teoretično v enem poletju tako razmnožiti, da bi njeno potomstvo tehtalo 16 milijonov stotov!

Toda žuželke niso samo prijetni oživiljanci človekove okolice, ampak ima vsaka vrsta svoje zahrbtnosti, ki večkrat človeku niso v prid. V Združenih državah še danes, kljub izpopolnjeni higieni, umre za malarijo, ki jo prenasa zlasti mušica Anopheles, na leto do 12.000 ljudi! Združene države samo za pobijanje boleznih, ki jih prenašajo muhe, izdajo na leto 600 milij. dolarjev. In vso škodo, ki jo letno napravijo žuželke, cenijo na letnih dva milijona dolarjev.

iz uredništva. Več dopisov smo odložili, ker so došli prepozno. — V Belo Cerkev: »Domoljub« stoji prej ko slej na stališču, da morajo imeti stariši pri kolstvu odločilno besedo. — V Predgrad: Smo odstopili našemu kmetijskemu strokovnjaku.

Težave vojskovanja na pušlavskem bojišču. Voja ki morajo najprej zgraditi ceste, kjer se nato lahko pomikajo tanki, topovi in priljaga

Mali oglasnik

Fige in brinje

za šganjekubo ima na zalogi trvdka - Ivan Jelačin, Ljubljana - Askerčeva cesta 1 - telefon 26-07.

Moške obleke

perilo in vsa oblačila po priznanih nizkih cenah si nabavite pri Preskerju - Sv. Petra cesta 14 - Ljubljana.

Vseh vrst surjave kože tako goveje, ovčje, svinjske itd., kupuje po najvišjih dnevnih cenah. - Uenarija J. Lavrič, št. Vid pri Stični.

Dekle

pridno in pošteno, vajeno kmečkega dela in za pomoč v gospodinjstvu, isčem za 1. ali 15. februar. Sme biti tudi starejša. - Ivan Okorn, Šk. Loka št. 28.

Hlapca

za vsa kmečka dela sprejme Ivan Brečelnik, Dravlje, Ljubljana.

Služkinjo

sprejem. Kogovšek, Vodnikova c. 295 - Ljubljana-Dravlje.

Brinje in fige

dobite v najboljši kakovosti - v Javnih skladiščih pri trgovki Fran Pogačnik v Ljubljani - Tyrševa (Dunajska) c. št. 22.

12-15 letnega fanta

sprejem. Slape št. 24 Dev. Mar. v Polju.

Mesto oskrbnika

na h konjem - isče 45 letni poročen mož z enim otrokom in na posestvo. Ovcjak Peter, Jezersko 21, nad Kranjem.

Sprejem hlapca

pod 20 let, zanesljivega, vajenega konj. - Naslov v upravi »Domoljuba« pod št. 1862.

Služkinjo

za kmečka dela sprejem. Plača po dogovoru. Naslov v upravi »Domoljuba« pod št. 1857.

15-19 letnega fanta

sprejem na kmetijo. Kočar, Slape 25, D. M. v Polju.

Sladko seno

6000 kg naprodaj. - Urbančič, p. Brezovica 9.

Bencin-motor

za pogon, naprodaj. - Polzve se pri Elizabeti Slabe - Biatna Brezovica št. 2, pošta Vrhnika.

Slamo kupim.

Babnik, Vodnikova c. 263, Dravlje, št. Vid nad Ljubljano.

Služkinjo

preprosto, starejšo, varčno in zanesljivo, sprejem za stalno - za gospodinjstvo k mirni, dvočlanski družini. Dopise na upravo »Domoljuba« pod »Obrtnik Novo mesto« št. 1994.

Električni motor

rabljen, od 1/4 do 5/4 KS, kupim. - Janežič Jože, p. Grosuplje 12.

Hlapca

za kmečka dela sprejem. Ljubljana, Vodnikova c. 111.

Hlapca

od 15 do 16 let, sprejem na kmetijo. - Črnuče 8.

Prodaj

breje kome, žalce - črne in modre dunajčane, seno in slamo. Čepca, Škofljica.

Hlapca

sprejem na kmetijo. Remič, Podsmreka 4, p. Dobrova.

Fanta od 16-18 let

vajenega konj, sprejem v trgovsko hišo. Naslov v upravi »Domoljuba« pod št. 1694.

Kovaško orodje

in staro železo prodaj. Kirn Marija - Golše 12, p. Kresnice.

Sprejem takoj

dva pridna, poštena hlapca in dekle - za kmečka in gospodinjstvena dela. - Opekarna Sitar, Zgornja Siska, Ljubljana VII.

Dekle

vajeno molze in prašičereje, isče kmetija v okolici Ljubljane. - Ponudba na upravo »Domoljuba« pod »300« št. 2922.

Mlad fant

z nekaj gotovine in z dobro službo se želi poročiti z dekletom, ki ima nekaj posestva. Ponudbe na upravo »Domoljuba« pod »Resnost« št. 1726.

Zasebnik

35 let star, ki igra etre in harmoniko, želi službo h goveji živini, s hrano, sobo in kurivom. Najraje v gostilni. Plača po dogovoru. Naslov v upravi »Domoljuba« pod št. 1993.

14-16 letnega fanta

sprejem k živini. - Ponudbe na upravo »Domoljuba« pod »Priden« št. 2032.

Čevljarskega vajenca

z vso oskrbo v hiši, takoj sprejme Anton Starc, Prigorica, Dolnja vas, Ribnica.

Dobri čevlji

domačega izdelka - stalno na zalogi. Izdeluje tudi po naročilu: Petrič Jože - Čerknica.

Prodaj

ali dam v najem večji kos zemljišča. - And. Križman, Miata 13, Komenda.

Kmečko dekle

za vrt in pomoč v kuhinji, sprejem. - Mravljje, Strelšče pod Rožnikom št. 28, Ljubljana.

Elektromotorji in diname

vseh velikosti na zalogi

Elektro A. VERBAJS
LJUBLJANA
Gospodetska cesta 10
(poleg Slamiča)

n Sv. Gregor. V nedeljo 16. t. m. vsi v našo dvorano! Pošteno se boste nasmejali, ker uprizori igralska družina ob 3 popoldne veseligo »Dediščina iz Amerike«.

Slivovko, hruševca, pelinkovec in rum

si lahko prav poceni sami napravite. 1 steklenica naše umetne esence za napravo 5 litrov slivovke, hruševca, pelinkovca ali ruma stane Din 30 - po pošti Din 43 - 2 steklenici po pošti Din 78 - 8 steklenice po pošti Din 100 - Točna navodila na vsaki steklenici.

Prodaja drogerija Kanc, Ljubljana, Židovska ul. 1

Milo si lahko skuhaš doma

Lužni (milni) kamen in ostale dodatke prodaja drogerija Kanc, Ljubljana, Židovska ul. 1
Preizkušeno navodilo brezplačno na razpologo

Preizkušen redilni prašek

„Redin“ za prašiče

Pri malih prašičkih pospešuje Redin prašek hitro rast, krepi kosti in jih varuje raznih boleznih. Večji prašiči pa se čudovito hitro redijo in dobro prebavljajo. Zadoštuje že 1. zavitek za 1 prašiča ter stane 1 zav. 8 din, po pošti 19 din, 3 zav. po pošti 35 din, 4 zav. po pošti 43 din. Mnogo zahvalnih pisem. Pazite: pravi Redin se dobi samo z gornjo sliko.

Prodaja drogerija Kanc, Ljubljana, Židovska ul. 1
Na deželi pa zahtevajte Redin pri vašem trgovcu ali zadrugi, ker si prihranite poštnino.

KMETOVALCI!

V interesu vsakega gospodarja je, da si čimprej nabavi svoj domači mlin. Predno se odločite in odštete svoj težko prislužen denar za nakup mlina, naj v-ak dobro premisli, da je že nad 100 gospodarjev ki mejejo na »TURFAN« mlina. Zato je koristno za vsakega, da se pred nakupom mlina prepriča pri mojih številnih odjemalcih, kako lepo moko za kruh in kaho ter zdrob, letprej in kašo izdelajo »TURFAN« mlin. Edino tako bosta lahko spoznali, da je le »TURFAN« mlin tisti, ki odgovarja zahtevam in mehlavi našega kmeta. Naslov mojih odjemalcev so vsakemu vaša čas na razpologo.

STEFAN TURNSEK, Ljubljana, Medvedova 14

V vsako hišo Domoljuba!

»Domoljuba« stane 88 din za celo leto, za inozemstvo 60 din. - Dupise in ipise sprejema uredništvo »Domoljuba«, naročnino, inserate in reklamacije pa uprava »Domoljuba«. - Oglasi se saračunavajo po posebnem ceniku. - Telefon uredništva in uprave: 40-04. - Izdajatelj: dr. Gregorij Pečjak - Urednik: Jože Kežiček. - Za Jugoslovansko tiskarno: Jože Kranarič.

LJUDSKA POSOJILNICA V LJUBLJANI

zadruga z neomejenim jamstvom

Ljubljana, Miklošičeva cesta 6

v lastni palači nasproti hotela »Union«

obrestuje branilne vloge najugodneje

Nove in stare vloge, ki so v celoti vsak čas izplačljive

obrestuje po **4%**; proti odpovedi po **5%**